

Izhaja

vsak petek z datumom prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankujejo in pošiljajo uredništvu „Mira“ v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osebni pogovor od 10. do 11. ure predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 20 vin. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR

Velja:

za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno pod napisom:

Upravništvo „Mira“
v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Glasiilo koroških Slovencev

Leto XXVI.

V Ljubljani, 31. marca 1907.

Štev. 13.

Današnja številka obsega 8 strani

XVII. letni občni zbor

«Katoliško-političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem»

se vrši nepreklicno

v četrtek, dne 4. aprila 1907

točno ob dveh popoldne v prostorih gostilne „Buchenwald“ v Celovcu.

Spored:

1. Poročila odbora.
2. Volitev odbora.
3. Določitev kandidatov za bodoče državnozbornske volitve.
4. Slučajnosti.

K najobilnejši udeležbi vabi odbor.

Vstajenje.

Stoletja je trpel veliki trpin in težki ga žulil je jarem; Kedar pač izteče mu čas bolečin, Bo večno li trpel po starem? Simon Gregorčič: Velikonočna.

Zgodovina koroških Slovencev je zgodovina muke in trpljenja, zgodovina nasilstev, in s potoki slovenske krvi in slovenskih solza je pisana ta zgodovina od tedaj, ko se je naselil naš rod ob šumeči Dravi in njenih pritokih pa do danes,

ko je od nekdanj mogočnih gorotanskih Slovencev ostal le še ostanek ostanekov. Sto in stoletja so minila, tisoč let je padlo v večnost, a koroški Slovenec je ves ta čas zdihoval pod težkim jarmom tujčeve pesti, ves čas je bil suženj svojemu najzagriznejšemu sovražniku, in danes, ko se drugi narodi, da, celo drugi deli istega slovenskega naroda že dolga leta veselijo zlate svobode, koroški Slovenec še ni posijalo njenega solnca žar. Koroški Slovenec je tudi danes, v „prosvetljenem“ dvajsetem stoletju isti veliki trpin, kakor je bil pred sto in sto leti, žulil ga isti težki jarem, tlačil ga ista trda tujčeva pest, istemu najzagriznejšemu sovražniku je vedno suženj. Da še slabše je danes, kakor je bilo v preteklosti. Tedaj je trpel mirno in udano, saj ni poznal boljše usode, saj je mislil, da mora biti tako. A prišli so drugi časi, ko je izza gora okamenele nemške krivice tudi našemu rodu začela svetlikati zarja boljše bodočnosti, svobode, prišli so časi, ko je koroški Slovenec videl vstajati svoje brate iz stoletnega nasilnega mrtvila, ko jih je gledal v boju za njihove pravice zmagujoč in jih zazrl končno ob njihovem cilju zmagoslavne, ko je celo sam poprijel za orožje, da tudi on vstane z drugimi vred, in je že pogledal oddaleč v obljubljeni deželo svobode in celo že okušal njeno sladkost, tedaj je padla po njem še trše pest sovražnikova, tedaj so ga osamljenega zopet pobili v tla, mu odvzeli vse, samo ne zavesti, da je med svobodnimi edini zatiranec, edini suženj. In ta zavest je, kar mu trpljenje potrjuje, ta zavest mu suženstvo preobrača v pekel.

In res! Ali je sploh mogoče govoriti o kaki pravici koroških Slovencev? Naši nasprotniki so nas že prišteli mrtvim, in mrtvecu ni treba pravice živih! Koroških Slovencev sploh ni več, čemu torej govoriti o pravicah in zahtevah koroških Slovencev. Semtertja le, a to so zelo redki časi, vendarle še kdo pomisli nato, da je morda še kak Slovenec na Koroškem, ali tudi tedaj ne

prinese taka pomisel nič dobrega za nas, kvečjemu, da se moramo pripraviti na to, da se nam bo odvzelo še kako malenkost, katero smo si s trdom in težavo rešili iz krempljev naših nasprotnikov. In teh pa imamo! Z ene strani naval nemštva, na drugi strani pa naša dobra vlada! Potemtakem je res čudno, da koroški Slovenci že zdavnaj nismo pokopani! Nemcu z njegovim pritiskom proti jugu in vzhodu smo koroški Slovenci prvi napoti, saj smo mi tisti, ki mu branimo prost prehod tja doli do sinje Adrije, in lahko nam je umljivo, da bo ta naš zagrizeni nasprotnik porabil vsa mogoča sredstva, da si pribori prost prehod preko naših trupel. Ali brez naše smrti, dokler ne pade predstraža, dokler koroški Slovenci še bijejo svoj obupni boj za obstanek, toliko časa mu je pot tja dol zaprta; zato pa le z vedno hujšim pritiskom na nas, zato smrt koroškimi Slovincem! Tu se ne gre za trenotno podjarmljenje, za hipni skok preko nas, ne, pot mora biti trdna, slozna, hrbet mora biti varen, zato pa boj do zadnjega moža, do zadnje kaplje krvi! Šele takrat bo germanska samosilnost praznovala svoje zmagoslavje, ko bodo odzvonili zadnjemu koroškemu Slovincu.

Mnogo podobnih bojev se je že odigralo v svetovni zgodovini, ali lahko rečemo, da tako odurnega, tako ostudnega boja še ni videla zgodovina, kakor ga imajo začrtanega naši nasprotniki z nami koroškimi Slovenci sedaj, v času, ko se ves svet cedi prosvete, človekoljubja, poštenosti, pravice! Fej taki lažiprosveti, fej takemu lažičlovekoljubju, fej taki lažipostenosti, fej taki lažipravici! Pa ne samo to! Umljivo nam je še to vsaj kolikortoliko, saj od sovražnika ni pričakovati kaj boljšega, ali neumljivo nam je, da ima ta zakleti naš sovražnik svojega najboljšega zaveznika tam, kjer bi zatirani koroški Slovenec v svoji preprosti pameti iskal pravičnega sodnika — v naši vladi.

Kdo je kriv da za koroškega Slovenca ni pravice? Ne toliko tisti, ki si jo protipostavno

PODLISTEK.

Dvojna zmaga.

(Narodna igra v dveh dejanjih.)

Spisal I. V.

(Dalje.)

12. Prizor.

Hribernik in Levičnik (suh možicelj z obrito brado) vstopita.

Levičnik (govori počasno): Prišel sem, ker si me klical.

(Hribernik mu ponudi stol. Se vsedeta.)

Hribernik: Ne veš, kako slabo se mi godi.

Levičnik: Obvezan si, obvezan, kaj pa je bilo?

Hribernik: Včeraj smo se malo popras-kali pri Žajfarju. A to še vse nič ni. Veš, Žajfarja bi se rad odkrižal. Posodil mi je dvatisoč kron in zdaj me bo terjal, ker ne bom volil ž njim.

Levičnik: E, te volitve, meni so deveta briga.

Hribernik: No, meni sicer ni vseeno. A v tem slučaju mi nič ne pomaga, če ostanem tudi doma.

Levičnik: Pa voli z Žajfarjem!

Hribernik: Ljubi moj, ne morem — — moje prepričanje —

Levičnik: Kaj prepričanje! — Denar, denar!

Hribernik: To vem jaz, kaj je denar, ker ga nimam. Ker bi se rad odkrižal Žajfarja, bi prosil tebe, če bi mi posodil ta dvatisoč kron, saj vem da jih imaš.

Levičnik (s ponosnim nasmehom): Hm, jaz da bi ti posodil — moj ljubi, nimam toliko —

Hribernik: E, boš pa vendar imel. Levičnik: Koliko procentov boš pa plačal?

Hribernik: Žajfarju plačujem pet —

Levičnik: Premalo je premalo — saj veš, trdi časi — sedem procentov dobivam od drugih.

Hribernik: To je preveč — pomisli trdi časi —

Levičnik: Silim te ne, kakor hočeš. (Nekdo potrka.)

Hribernik (prestrašen): Noter!

13. prizor.

Žajfar vstopi.

Hribernik in Levičnik (vstaneta): Dober dan, gospod župan!

Žajfar (porogljivo): Glej, glej, koga najdem tukaj! — O, gospod Levičnik, kako to?

Levičnik: Malo pogovarjala sva se, pa moram zopet domu, me že čakajo. Z Bogom gospod župan. (Odide.)

13. prizor.

Liza vstopi.

Liza: Dober dan, gospod župan. Poglejte, kako pri nas izgleda. (Popravlja na mizi in po sobi. Hribernik jo jezno gleda.)

Žajfar (smehljaje): No, kako pa je, Hribernik, vas hudo boli?

Hribernik: Nič ni hudega, bo že.

Liza: Same neumnosti uganjajo na zborovanjih.

Žajfar: Malo nepremišljeno je bilo, vse bi lahko izostalo. A zdaj ni več ponoči, kar je, pa je.

Liza: Precej dolgo bo moral imeti obvezano glavo, kaj ne, kako je to lepo?

Žajfar: Kaj to! — Kaj pa bo jutri z volitvami, Hribernik? Zadnjič ste volili z nami, upam tudi jutri.

Liza: Saj pravim, naj voli z vami, pa pravi, da rajši nič ne pojde.

Žajfar: O, tisto pa že ne, volit boste pa že šli!

Hribernik: Težko je, težko, gospod župan — saj veste, kaj je bilo včeraj —

Žajfar: Kaj, — vroče glave.

Liza: Pijanci ne vedo, kaj govoré.

Hribernik: E, tiho bodi regljanja, sem morda bil pijan?

Žajfar: Ni treba, da bi bil pijan. V razburjenju človek lahko izusti besedo, ki jo pozneje obžaluje.

Hribernik: Ne, gospod župan — danes sem istega prepričanja kot včeraj in bi ne bilo častno zame, če bi svoje prepričanje menjal vsak dan.

Žajfar: Torej nočete voliti z nami?

Liza: Ne bodi neumen — voli z gospodom županom!

Hribernik: Ne, jaz sem prišel že do spoznanja.

Naročajte edini koroški slovenski list „Mir“!

jemlje, kakor pa tisti, ki ne zna in noče čuvati pravic slabjšega proti močnejšemu, dasiravno je poklican v to; največ je kriv tisti, ki se postavlja na sodni prestol nepristranosti, pa potem pomaga močnejšemu tlačiti, da, uničiti slabjšega! In to je naša vlada! Vlada, tolikokrat se povdarja njena nepristranost, tolikokrat se govori o njeni pravičnosti, ona je tista, ki kroji avstrijsko pravico po načelu: daj onemu ki ima veliko, še več, onemu pa, ki ima malo ali nič, pa vzemi še ono, kar ima, pa daj onemu, ki ima veliko! Tako je bilo vedno načelo avstrijske vlade in po tem načelu je vedno tudi delila pravico med Nemci in koroškimi Slovenci. Kako bi pa tudi sicer prišlo do tega, da bi vlada, čuvajka zakonov, sama prezirajoč te zakone, mogla gledati vse to, kar se godi na Koroškem! Ali bi bilo sicer mogoče dajati vsem avstrijskim narodom enako pravico do izobrazbe in izomike, obenem pa skrbeti, da koroški Slovenci nimajo niti ene slovenske ljudske šole? Ali bi bilo mogoče z zakonom zajamčevati enako pravico vseh avstrijskih narodov glede uporabe narodnega jezika v vseh javnih uradih, obenem pa dopuščati, da sme vsak c. kr. uradnik na Koroškem, pa bodisi še tako nizek ali še tako visok, bodisi v tem ali onem c. kr. uradu, tebi nič menič skakati preko te postave kakor divja koza preko jarka, da sme najzanimnejši uradni sluga nahruliti kakor psa slovenskega davkoplačevalca, če slovensko govorec prinese svoje krvavo prislužene beliče v državno blagajno, iz katere zajemajo z večjimi ali manjšimi korci ravno oni, ki njega in njegov jezik zaničujejo in sramotijo! Ali bi bilo sicer mogoče, da sme na Koroškem vsak, ki je nemški nacijonalec ali pa se vsaj dela takega, brez skrbi kršiti postave, take ali take, napadati mirne zborovalce, pretepati slovenske kmete, lažljivo in obrekovalno poročati oblastim, ali celo isto državo samo goljufati za večjo ali manjšo svoto, medtem ko se ima za Slovenca takoj pripravljenih celo vrsto paragrafov! Ali bi bilo vse to mogoče, ako bi merila c. kr. vlada koroškimi Slovincem pravico po isti meri, po kateri jo meri nemškimi nacijonalcem in njihovim slovenskim janičarjem! In prav zadnji čas: ako bi bilo le količkaj resnice na tako hvalisani vladni pravičnosti, ali bi se bila mogla zvariti taka naravnost peklenko zlobna razdelitev volilnih okrajev na Koroškem, po kateri se jemlje dvema tretjinama slovenskega naroda na Koroškem najvažnejša pravica, katero sploh more imeti v Avstriji pod davčnim vijakom se zvičajoč davkoplačevalec — pravica, izvoliti si zastopnika v državni zbor po svoji volji in po svojem prepričanju! Ali ni bila ravno c. kr. vlada tista, s katere pomočjo je tisočletni sovražnik koroških Slovincem v tem slučaju več dosegel, kakor z vsem svojim dosedanjim nasilstvom!

C. kr. vlada avstrijska je kriva in odgovorna za vse zločine, katere je zadalo koroškimi Slovincem na njihovem narodnem telesu germansko nasilje, kajti zgodili so se z njeno vednostjo pod

njenim okriljem, ako ne celo po njenih nalogih! In tako je res in čudno, da koroški Slovenci še niso legli v grob, saj so ga jim dovolj pridno kopali z obeh strani in so že celo mislili, da že res leže v njem! Edino le žilavost našega naroda nas je rešila; ali pa nas bo tudi v prihodnje?

Dan, ko se odloči prihodnost koroških Slovincem, ni več daleč. Ta dan je 14. majnik, ko bodo slovenski volilci pokazali, ali je slovenski narod na Koroškem vreden boljše bodočnosti, ali ne. Sama žilavost, sposobnost prenašati najhujše udarce, ne bo rešila koroških Slovincem, treba je poleg nje še dela, treba je boja, treba je s še krepkejšimi udarci zavrniti sovražnika z orožjem v roki. In orožje bo imel slovenski volilec, dobro, neprekosljivo orožje, samo če ga bo hotel prav uporabiti — glasovnico. Glasovnico v roki in na glasovnici ime slovenskega moža, to je orožje, s katerim naj odbije slovenski narod na Koroškem sovražnikov naval! S tem orožjem si lahko pribavijo, če le hočejo, boljše bodočnost, s tem orožjem bodo koroški Slovenci korakali k zmagi nad tisočletnim zakletim svojim sovragom, obenem pa tudi nad ono avstrijsko vlado, ki je bila vedno zvesta in požrtvovalna zaveznica naših zatiralcev. In ne vemo kdo izmed teh dveh se bolj boji našega orožja, komu bo zadala naša zmaga hujši udarec. Skoraj bi rekli, da vlada bolj, ker je prepričana, da bo oni ki pride v imenu koroških Slovincem tja gor na skupno bojno polje avstrijskih narodov, brez usmiljenja, kakor so bili njeni udarci, odkril ne samo vso zlobo in grdobo germanskega nasilstva nasproti koroškimi Slovincem, temveč tudi vso koruptnost vladnega dejanja in nehanja, s katerim je v kljub vsem postavam izročevala koroške Slovence na milost in nemilost njihovemu in svojemu lastnemu najljutejšemu sovražniku, protiaustrijskemu vsenemštvu.

Dan 14. majnika bodi dan koroških Slovincem, naš dan, ali dan katerega si moramo šele ustvariti, ustvariti s svojim delom, s svojo zavednostjo. Brez boja ni zmage, zato pa ta dan vse v boj za pravice slovenstva na Koroškem! Tedaj pač, ako stori vsakdo izmed nas svojo dolžnost, ako vsak tudi dejansko pokaže, da mu bije srce za narod slovenski in mili jezik materin, tedaj bomo mogli reči s pesnikom, katerega vrstice smo tudi postavili na čelo tega spisa:

Kalvarijo svojo naš rod je imel
in dneve prebridke trpljenja,
a zdaj mu rešitve je zor zažarel,
napočil mu dan je vstajenja!

Volilno gibanje.

Volilni shodi. Na velikonočni ponedeljek, dne 1. aprila se vršita volilna shoda v Ko-

privni in Št. Vidu v Podjurski dolini. Natlačnejše je razvidno iz posebnih oglasov. — Na belo nedeljo, dne 7. aprila po blagoslovu se vrši volilni shod in ob enem protestni shod proti „svobodni šoli“ v Prevaljah pri Šteklju.

Zaupniki pozor! V marsikateri občini bodo volilni imeniki že kmalu razporeženi na vpogled, ali pa so že. Vaša dolžnost je, da se prepričate, ali so volilni imeniki pravilno sestavljeni, da ni izpuščen kak našinec, ki ima volilno pravico, da ni vpisan kak nasprotnik, ki nima volilne pravice. Preglejte volilni imenik natančno ter skrbite, da se vlože pravočasno reklamacije! Glede reklamijskega postopanja in vseh tozadevnih določb Vas opozarjamo na „volilni katekizem“, katerega ima gotovo vsakdo izmed Vas v rokah. Ako bi ga kdo ne imel, naj se obrne na politično društvo ali naše uredništvo, ki ga mu pošlje z obratno pošto. Vsekako pa vam bodi prva skrb, da ne zamudite reklamijskega rocka!

Slovenskim volilcem! Občni zbor „Kato-liško-političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem“ se vrši v četrtek, dne 4. aprila, torej četrtek po velikinoči, v prostorih gostilne „Buchenwald“ v Celovcu točno ob dveh popoldne. Ker se bodo na tem zboru postavili kandidati za vse okraje, kjer bivajo Slovenci na Koroškem je nujno potrebno, da je udeležba čim najštevilnejša. Vabimo torej slovenske volilce iz cele Koroške, da pridejo v čim največjem številu na občni zbor, posebno pa je dolžnost gg. zaupnikov, da pridejo sami polnoštevilno in privedejo s seboj še drugih naših mož. V četrtek po veliki noči torej vse na občni zbor političnega društva v Celovec!

Ali je agitacija res prepovedana? Po nekaterih krajih naše zaupnike in agitatorje s tem plašijo in strašijo, da pravijo, da je po novem zakonu vsaka agitacija prepovedana. To je naravnost laž in gola zvičajana nasprotnikov, ki se sami prav nič ne bojijo novega zakona in sami prav pridno agitirajo ter bi s takim govorjenjem le naše ljudi radi zbegali in tako sebi agitacijo olajšali. Nova volilna postava poštene agitacije nikakor ne prepoveduje; prepovedana so samo tista sleparska in nasilna sredstva agitacije, kojih se ravno nasprotniki tako radi poslužujejo. Prepovedano je zlasti kupovanje glasov bodisi z denarjem bodisi na drug način; prepovedano je komu škodovati ali pa s škodo v tem namenu groziti, da bi se na njegovo ali njegovih bližnjih glasovanje vplivalo. Sploh opozarjamo gg. zaupnike na volilni katekizem, kjer so navedena vsa tista dejanja, ki so prepovedana. Kar ni naravnost prepovedano, je dovoljeno. Torej ne dajte se plašiti, temveč na delo z vso vsmo in vsemi močmi! Agitirajte tako, kakor ste vedno doslej agitirali in nihče vam zato prav nič ne more, ker naša agitacija

Žajfar: Torej ne?
Hribernik: Ne!
Liza: Moj Bog, ta trmoglavost!
Žajfar: Pomislite, kaj vam lahko naredim!
Hribernik: Vem, vaš dolžnik sem, pa svojega prepričanja ne prodam, za noben denar ne!
Žajfar: Pomislite dobro!
Liza: Ne bodi neumen, ne!
Žajfar: Torej nočete?
Hribernik: Moj zadnji: Ne!
Žajfar: V osmih dneh hočem imeti denar, ki sem ga vam pospodil. — Do jutri stvar še lahko premislite. Torej bodite pametni! Z Bogom! (Odide.)

15. prizor.

Ko odide župan, vstopi Ančka.
Liza (joka): Oh, te nesrečne volitve in tvoja trmoglavost — hišo nam bodo vzeli — le poišči si beraško palico pa malho.
Hribernik: Kaj veste! — In če bi moral beračit, Žajfarjev hlapec ne bom več.
Ančka: Kovač že pride, videla sem ga. Mati ne jokajte! Oče, prosim vas, bodite prijazni s Kovačem!
Liza: Bodi pameten, sprijazni se zopet z njim — on ti more še pomagati.
Hribernik: Nič — rajši grem beračit — Kovač me je ogoljufal.
Ančka: Oče, lepo vas prosim, sprijaznite se z njim — on nas gotovo reši.

Hribernik: Da, posebno pa tebe, zaljubljeno prismojenko. — Sem že rekel, izbij si te misli iz glave. Če te še enkrat vidim s Kovačevim, lahko pobereš vse svoje stvari in greš kamorkoli hočeš. — Preveč jezen sem. — (Gleda skozi okno.) No, Kovač pride, Hriberni gre. (Hoče oditi.)
Ančka: Lepo vas prosim, ostanite, ne delajte nam sramote!
Liza: Bodi pameten in ostani, saj te ne bo snedel. (Ga drži nazaj.)
Hribernik: Pusti me, jaz ga ne maram. (Odide.)
Liza: Danes je že križ z njim. Še nikoli ni bil tako trmoglav. Kaj bo še iz tega? Žajfar ga je terjal. (Joka.)
Ančka: Kje hočete dobiti denar. Moj Bog in ta sramota. Se ne upam več med ljudi. (Potrka nekdo; ženski se vstrašite. Liza si briše solze.)

16. prizor.

Kovač vstopi.
Kovač: Dober dan! Ne vem, je vam li prav ali ne, da pridem k vam. Prej smo bili dobri prijatelji.
Liza: Škoda, da ni več tako. (Ponudi mu stol.) No, vsedite se!
Kovač (se vsede): Jaz nisem vzrok, čisto vest imam, tudi vaš mož ni vzrok, ampak tisti, ki so ga nahujskali proti meni — Žajfar. —
Ančka: Saj pravim tudi jaz tako.
Kovač: Kam pa je šel? Hočem, da bi postala zopet prijatelja.

Liza: Ne zamerite, pred vami je všel, akoravno sem ga tako prosila.
Ančka: Danes ne pomaga nobena lepa beseda.
Kovač: In tudi zaradi volitev sem prišel. Jutri mora vse na volišče, zmaga mora biti vendar enkrat naša. Ne veste, koga bo volil?
Liza: Pred kratkim je bil pri nas župan, pred njim pa sta bila že Krasnigoj in občinski sluga, ki so ga hoteli pridobiti zase. —
Kovač: Ali se jim je udal?
Liza: Ne! A ravno to ga bo spravilo v nesrečo. Kaj bi prikivala — izve se itak vse pozneje — Žajfar ga je terjal za dolg — dvatisoč kron — (joka), kje hoče zdaj dobiti denar?
Kovač: Jaz mi od srca rad pomagam, zakaj je tako trmoglav?
Ančka (jokaje): Saj sem mu rekla, da bi mu vi gotovo pomagali — pa pravi, da je meni samo za vašega Antona.
Kovač (smehljaje): No, glej, tudi zaradi tega sem prišel, da bi se pogovorila zaradi tebe in mojega Antona.
Ančka (veselo): Jaz grem po očeta, mora priti. (Hoče oditi.)
Liza: Ne bo prišel ne, danes je vse zaman. Ne hodi, ne! morda pride sam.
Kovač: Ančka, ali bi rada prišla k nam? (Ančka povese glavo.)
Liza (jokaje): Kaj pa ji hočemo dati? Vi ste bogati, in mi nimamo nič. Takšen fant, kot je Anton, dobi lahko bogato nevesto.
Ančka: A Anton noče nobene druge.
Kovač: Kaj denar! — Hvala Bogu, ne godi se nam slabo. Pridnih rok potrebujemo. Jaz

je bila vedno poštena. Naše geslo je: Z m a g a m o r a b i t i n a š a !

Nemškonačinski kandidat za celovško okolico. Kakor poroča „Kärntner Wochenblatt“, iz Beljaka z dne 21. t. m., je sklenilo nemško društvo rokodelcev v sporazumu s celovškimi združenimi zvezami postaviti v celovški okolici za državnozbornega kandidata mesarja, hišnega posestnika in občinskega svetovalca v Celovcu, Johanna Achatza. Radovedni smo, kaj poreče k tej kandidaturi dosednji „probekandidat“ nemških nacijonalcev, žihpoljski Kirschner.

Volilni shod v Kapli v Rožu. V ponedeljek, dne 25. marca dopoldne se je vršil v kapelskem župnišču volilni shod za volilce kapelske okolice. Shod je priredilo slovensko politično društvo. Kot govornika sta nastopila gg. Grafenauer in dr. Brejc. Shod je bil za tamošnje razmere prav dobro obiskan in prišel je celo tudi Košičev Pepček s svojo bando. Govorilo se je že par dni pred shodom, da Pepček pripravlja nekaj, ali na shodu se je pokazalo, da se je mož zelo zelo unesel. Kje je sedaj njegova razbijaška korajža?! To ni več tisti Pepček, kakor je bil prej — pred novo postavo, ko je še lahko mize prevračal in klofotal slovenske kmete. Pepček je sedaj tih, priden, miren, kakor je bil Pepček v šoli, ko so gospod „šumašter“ rekli: deca roke na klop! Mož se je grozovito poboljšal; menda vpliva nanj nova vera, h kateri je pristopil v zadnjem času. Na shodu v Kapli je Pepček čisto ponižno vprašal, ali se ne bo volilo predsednika, nakar se mu je ravno tako vladno povedalo, da na zborovanju političnega društva ni treba voliti predsednika, ker predseduje društveni predsednik, in mu svetovalo, da naj nekoliko preštudira društveni zakon. Ta svet je Pepčka tako potrl, da je skesano priznal, da tega ni vedel in potem izjavil, da gre. In šel je on in njegovi hlapci, slovenski zborovalci pa so mu voščili srečno pot in mu še malo zaploskali za odhodnico, da mu je bila lažja. Po izbornih govorih obeh govornikov so se vsi navzoči volilci soglasno izrekli za kandidaturu g. Grafenauerja ter obljubili, da zastavijo vse moči v to, da bo g. Grafenauer tudi izvoljen. Ob splošnem navdušenju se je shod zaključil.

Volilni shod v Svečah, dne 25. marca 1907. Kot pomladna sapa veje novo volilno gibanje gor in dol! Pomlajena struja, pod zastavo versko in narodno, vse presnavlja, nemški liberalizem gineva. — Jasen dokaz temu je shod v Svečah. Velika dvorana v izvrstni Adamovi gostilni nabito polna, bilo je gotovo nad 200 udeležencev. G. Grafenauer, pride, govori in zmaga. Kandidatura njegova, predlagana po g. dr. Ehrlichu, je bila z velikanskim navdušenjem sprejeta. — G. Grafenauer je razvil svoj program v narodnem in verskem oziru. Drugi govornik, g. dr. Ehrlich, se je pečal z delavskim vprašanjem ter ožigosal brezbriznost liberalne stranke in vlade za lesno trgovino in živinorejo. Shod v Svečah je bil v

resnici veličasten; to smo pa tudi pričakovali, ko smo se napatili v kraj, kjer je tekla Andrejeva zibelj! Tam veje še njegov duh in to je dobro. Samo treba je ostati mož beseda in kot taki vsi kakor eden hiteti dne 14. maja na volišče in storiti svojo dolžnost, nakar nam je tudi zagotovljena sijajna zmaga. Torej volilci, treba je dobro preudariti, kajti dovolj dolgo smo bili v kljukah brezverskega nemško-nacijonalnega jarma naših fortšritlerjev, dovolj je vsega, in ravno sedaj se nam je ponudila že dolgo in dolgo zaželjena prilika, otresti se teh tlačiteljev našega slovenskega naroda. Odprle so se vam gotovo oči, če prej ne, na zadnjih zborovanjih na Kočuhi, in posebno v Podsinjivasi. To namreč je njih sad. Ne, takih, skoro bi rekel, podivjanih ljudi ne maramo! Proč ž njimi! Naš mož je Grafenauer! Bog ga živi!

Seifrizov shod v Borovljah. Ko smo bili še otroci, smo uganjali marsikatere otroške „špase“. Če smo našli polža, smo ga položili lepo na kamen, smo se polegali po trebuhu okrog njega ter mu peli pesmico: „polž, polž, pokaži roge, če ne bom tebe in tvojo hišo ubil!“ In peli smo toliko časa, da je potuhnjeni polž počasi izlezal iz svoje hiše in pokazal roge. Včasih je bilo treba vpiti dolgo časa, da smo postali že hripavi, prenehali pa le nismo, dokler nismo dosegli, kar smo hoteli. Ta otroška igra mi vselej pride na um, kedar čujem, da je Seifriz priredil kje kak shod. Ljubi Bog, ali to trpi predno spraviš tega polža iz njegovega brloga. Pa kaj to, če ti tudi pokaže glavo iz hiše, rog pa le ne boš videl. Za tak špas moraš imeti posebno srečo. V Borovljah pa je Seifriz res enkrat pokazal rožička, ali kakšna! To ti niso bili niti polževi, kaj šele pošten kozlov rog, ne vem, če niso bile samo „ošpičene špilce“, in še te je takoj zopet skrtil ter se zopet zavlekel v svojo polževino. Pravijo da za polžem ostane slinast sled, po Seifrizu pa menda še tega ni bilo. Ali brez „špasa“! Shod je bil in govorilo je 12 jogrov vsenemške misli, med njimi „kandidat“ Seifriz, potem golašev Lemiš, Kirschner, Marks, Janih, Tschauko, neizogibni Kosicev Pepček in drugi taki. Seifriz je z veliko težavo sestokal svoj „kandidatni“ govor z listka, na katerem ga je imel napisanega ter zopet in zopet pokazal vso svojo poslansko zmožnost. Povedal ni pravzaprav čisto nič in razumel ga tudi ni nihče. Gospodje so se mu sami muzali, ko mu je začel pri tem tako težavnem delu stopati pot na čelo. Menda jih je res sram, da ponujajo takega „govornika“ volilcem! Ali pa hočejo le norce briti z volilci. Značilno pri celi komediji pa je bilo to, da je vseh 12 „govornikov“ z Seifrizom vred tolklo edino le po „ta črnih“. To je menda ves njihov program, drugega nič, kajti drugega se sploh ni govorilo. Lemiš je celo trdil, da je vse, kar je g. Grafenauer govoril na shodu Podljubljem o gospodarstvu nemških nacijonalcev v deželni zboru, laž. To je sicer lahko reči, a dokazati je pač težko, in to se ne bo posrečilo tudi Lemišu nikdar. Edini

Lemiš je nekoliko udaril po socialnih demokratih, pa še ta zelo ponižno, drugi „govorniki“ pa se jih niso niti spomnili. Vse to kaže, da iščejo nemški nacijonalci ljubezni pri socialnih demokratih, pri tistih, katere je svoj čas Lemiš obdeloval kakor kovač železo v kovačnici in ni našel na njih niti lasu dobrega. Podljubelski Tschauko se je prišel pritoževati, da so ga slovenski govorniki Podljubljem tako imenitno zdelali, da je še pred koncem zbežal. Končno so slovesno proglasili Seifrizu za edinega človeka, ki še more rešiti borovško nemškutarijo ter so ga postavili za svojega kandidata. Seifriz se je ginjeno zahvalil za zaupanje in potem se je shod zaključil z obligatnim hajlanjem. Polž se je zopet stisnil v svojo hišo, in večje nesreče menda potem ni bilo. Borovski „ta nobel“ pileji so pa lahko ponosni na svojega kandidata, kajti kakor čujemo, bo predlagal v državnemu zboru, da se sme odslej vršiti lov na polže edino le še s pristnimi borovškimi puškami, izdelki samo privilegiranih, pristnih nemškutarjev. Borovljam se obetajo res zlati časi! Hajl!

Koroške novice.

Hajlovska kultura je zopet enkrat v blaženem vsenemškem Celovcu obrodila svoj kame-niti sad. Prošlo soboto zjutraj je bilo eno okno v tiskarni družbe sv. Mohorja razbito. Obe debeli stekli ste bili prebiti, kakor bi bil ustrelil skozi nje s topovsko kroglo, in celo v stroju, ki stoji oknu nasproti, se je poznala poškodba. Kamen je debel kakor pest in vsekako ga je moral hajlovski falot, ki si je privoščil to veselje, prinesiti od drugod, kajti tako debelega kamna ni najti v celi Kosarnski ulici. To znamenje „edinozveličavne“ nemške „kulture“ hranimo v našem uredništvu, kjer bomo sčasoma imeli že precej lepo zbirko takih nemškokulturnih sadov, katere potem izročimo slovenskemu poslancu, da jih ob priliki položi na mizo visoke zbornice kot dokaz, da je nemška kultura v vsenemškem Celovcu že dosegla svoje „vzvišene“ namene. Kakor so na večer Schillerjeve slavnosti pokazali nemškonačijonalni ofrakanci svoje vsenemško navdušenje nad okni slovenske tiskarne, je najbrže tudi to lopovstvo čin kakega vsenemškega „i z o b r a - ž e n c a“, kajti človek, ki ni zajemal vsenemške kulture s „ta veliko“ žlico, se ne spomni kaj takega. Surovost, nesramnost, pobalinstvo raste pri hajlovcih z njihovo izobrazbenostjo, s čimer je najboljšje označen vpliv tako hvalisane njihove „kulture“. Je pač res: čim večji je osel, tem daljši ušesa ima!

Seifrizov „laufpurš“. Ali si morete misliti, koga so si Miklavčev ata naročili za dober denar in veliko „fajpura“, da bo namesto njih brusil jezik in pete po slovenskem volilnem okraju? Sami ja vendar tega ne morejo storiti, ker prvič so kot „prajar“ že zašli malo na „ta predebelo“, zima je že minila in bati bi se bilo, da bi jim trebušček v spomladanskem solncu preveč ne splashnil; drugič Miklavčev ata nič kaj ne znajo obračati jezika in lahko bi se prigodilo, da jim ravno takrat vzame besedo, kadar bi bilo treba najbolj govoriti, zato morajo imeti nekoga, ki bo namesto njih ljudi farbal in namesto njih migal z jezikom. No, ali veste, kdo bo to delal namesto njih? Prišel bo majhen, suh možiček, ki nima atove „prajarske“ napake, pač pa hitre noge in precej strupen jezik, dolge lase, kratko pamet, nobenega prepričanja, še manj značaja, možiček, ki se levi kakor martinček spomladi: ata Fric so pisali po urednika zloglasne ptujske „giftne krote“, da bo prišel na Koroško in jih ponujal koroškimi slovenskim volilcem, kakor kramar konjičke, ki zadaj piskajo, ali pa tako kakor Kočevarji pomaranče — groš na tri, pet, sedem, ali pa „hoch oder nieder“. Saj urednik „giftne krote“, ne Linhart, je rodom Kočevar in se zastopi na tak „kšeft“. Hajl, ata Seifriz in Linhart! To bo kupčija! Seifrizov ata bodo plačevali, Linhartek bo pa govoril kakor raztrgan dohtar: „Konjiček, ki zadaj piska, vaš kandidat, vaš najboljši prijatelj, tri, pet, sedem, samo za groš, kdo vleče? Seifriz, hoch oder nieder, samo groš! Kmetje, kupite! Vaš mož, vaš bivši poslanec, tri, pet, sedem za groš, pa še „fajbir“, vzemite ga vendar! On bo delal za vas, on bo govoril za vas! Hajl Seifriz! Tri, pet, sedem za groš!“ Ne ve se edino še to, kateri bo potem bolj brusil pete, Seifrizov ata ali Linhartek.

Kdo pa je — Linhart? Linhart je urednik ptujske „giftne krote“ — „Štajerca“. Prej je bil Nemeč, potem slovenski socialni demokrat, sedaj je „tajčfortšritlih gezinter Slovene“. Socialnodemokratski list „Arbeiterwille“ ga je imenoval: „Zaradi raznih tatvin in poneverjenj iz slovenske socialno-demokratske stranke vun vr-

sem že obnemogel. Dovolj dolgo že gospodarim, zdaj naj gospodarijo mladi. — No, Ančka je pridno dekle.

Liza: Svoje muhe ima pač včasih.

17. prizor.

Hribernik vstopi, gleda jezno Kovača.

Kovač (vstane): Hribernik, podajva si roke in bodiva zopet prijatelja. (Gre k njemu in mu ponuja roko. Hribernik mu pokaže hrbet in gleda skoz okno.) Saj veš, da jaz ničesar nisem zakrivil. —

Hribernik (jezno): Ti si me ogoljufal za njivo.

Kovač: Ne govori tako!

Liza: Moj Bog, moj Bog, bodi vendar pameten!

Ančka (jokaje): Lepo vas prosim oče, ne bodite tako čudni!

Hribernik: Kaj veš ti, kaj je prav in kaj ne!

Kovač: Torej Hribernik res nočeš? Bodi pameten, hočem ti samo dobro. Bil sem vedno tvoj prijatelj, dokler te niso drugi nahujskali proti meni in tudi potem sem se jezil samo na tiste, ki so te nahujskali.

Hribernik: Pravica je bila na moji strani!

Kovač: Sodnija te je obsodila, kaj morem jaz pomagati!

Hribernik: Kaj sodnija! Prav sem vendar jaz imel!

Liza: Pozabi vendar enkrat tiste stvari, ki ti nič ne koristijo, pač pa škodujejo.

Hribernik: Ne pozabim nikoli!

Kovač: Torej se nočeš spraviti z meno? — Hribernik, podajva si roke!

Hribernik: Ne, danes celo ne!

Kovač: Škoda, primorati te ne morem — no, morda se v kratkem zopet vidiva. Povem ti pa, da nisem jezen na te, kakor ti na me. Z Bogom! Pa brez zamere! (Odide.)

Liza in Ančka (jokaje): Z Bogom, Kovač, ne zamerite nam!

18. prizor.

Liza (si briše solze): Kaj pa imaš danes za božjo voljo, da si takšen kot gad?

Ančka: Kaj si bo Kovač mislil?

Liza: Prišel je zaradi volitev in — kako dober človek je.

Ančka: Lahko bi nam pomagal.

Liza: Prišel je tudi zaradi naše Ančke. — Hribernik (ki je gledal do zdaj skoz okno, jezno): Sem že rekel, iz te moke ne bo kruha, naj bo teh neumnosti enkrat konec!

Liza: Bo pa boljše, če bo pel pred našo hišo boben in ti bo prodal Žajfar hišo. Boš videl, kam te bo tvoja trmoglavost še privedla.

Ančka: Na beraško palico boste nas spravili!

(Odide z materjo.)

Hribernik: In če bi moral tudi beračiti, še rajši grem od hiše do hiše kruha prosit, kot da bi prodal svoje prepričanje in svojo čast. Hlapčevati nočem — svoboden človek sem, svoje prepričanje imam in to mi je nad vse. Sramota za tiste ljudi, ki prodajo svoje prepričanje za frakeljč žganja! Sramota!

(Odide.) Zastor pade. (Konec pride.)

ženo, zaradi suma, da je zakrivilo zločin požiga, zaprto in v Ljubljano odvedeno, pa zaradi pomanjkanja zadostnih dokazov zopet izpuščeno in v obrambo nemštva v Ptuj pozvano človeče." No, res lepega priganjača bo imel Seifriz! „Mir“ je lansko leto dvakrat po vrsti pisal o Linhartu ravno te besede, kakor danes, in takrat je Linhart jako ošabno pretil „Miru“, da ga bo tožil, ali do danes še ni bilo nikake tožbe. Če bi ne bilo vse to res, kako hitro bi nas bil tožil, ker je pa resnica vse, kar mu je očital „Arbeiterwille“, ker je resnica, kar smo mi povzeli po tem listu, ker je resnica, kar mu zopet danes očitamo, zato se Linhart ne upa na dan s tožbo! In to človeče bo sedaj hodilo z Seifrizom po slovenskem volilnem okraju prodajat svojo štajercijansko modrost, tisti Linhart, ki bi bil svoj čas najrajši vse „kapitaliste“ požrl s kožo in dlako vred, z Seifrizom, sam bogve kolikokratnim fabrikantom, s kapitalistom Seifrizom! „Zaradi raznih tatvin in poneverjenj iz slovenske socijalnodemokratske stranke v unvrženo človeče“ bo našemu poštenemu slovenskemu krščanskemu ljudstvu priporočalo za poslanca človeka, ki sicer ni tat in tudi ne poneverjevalec, pač pa zagrizen nasprotnik vsega, kar le količkaj diši po slovenstvu in krščanstvu, človeka, ki je najboljši prijatelj, in če se ne motimo celo tastistemu dr. Grasslmu, ki se bogokletno norčuje iz sv. križa in vpije, da človek nima duše kakor neumna žival! No prepričani smo, da bodo naši volilci vedeli, kaj jim je storiti, če pride kak Linhart mednje!

V laseh so si. Skoraj tri mesece so trpela pogajanja med „Kärntner Wochenblattem“, „Freie Stimmen“ in „Bauernzeitung“ zaradi ustanovitve nemškonacijonalno-frajhajtlih-vsenemškega dnevnika, pa so se končno vendarle razbila. Bili so že skoraj skupaj, pa se je le vse podrlo. Zakaj neki? Dobernik, ki je lastnik „Freie Stimmen“, je najbrž končno le izprevidel, da s trikrat spufanim „K. Wochenblattem“ ni nič, da bi s tem najbrž izgubil še to, kar mu nesejo „Freie Stimmen“, in pustil je lepo „Wochenblatt“ v njegovih dolgeh, naj se sam iz njih izkoplje do „Tagblatta“, ali pa pogine v njih. Ravno tako pa tudi „Bauernzeitung“, ki je last nekega „Pressvereina“, ni hotela nič slišati o prenehanju. Lutrovski „Wochenblatt“ je ostal na cedilu in sedaj poskuša brez Dobernikovih kronik svojo srečo; 23. št. z dne 22. t. m. je njegova zadnja, velikonočna številka izide že kot dnevnik. Seveda je pri „Wochenblattovih“ sedaj velika jeza, ker drugi „tudi frajhajtlovci“ niso hoteli sestiti na njihovem lim, in zato jim „zadnja“ številka prav pošteno bere levite, češ da na ta način „ta črni naravnost v roke delajo“. Ista jeza je najbrž tudi kriva, da „Wochenblatt“ neusmiljeno trga dr. Angererjevega „tudi frajhajtlih protikandidata dr. Aichelberga, katerega pristaše imenuje „beljaško kliko“. Nam je sicer prav vseeno, če „Wochenblatt“ začne izhajati po trikrat na dan, saj tako vemo, da bo zopet kmalu po starem „Wochenblatt“, veseli nas pa dejstvo, da vsa koroška „frajhajtlarija“ ne more spraviti skupaj poštenega dnevnika vzlic vsemu svojemu tako hvalisanemu „fortšritu“. Heil jim!

„Von den Hetzslovenen“. To je sedaj stalni naslov v Dobernikovih „Freie Stimmen“, pod katerim se priobčujejo vesti o slovenskem volilnem gibanju. In jako vestni in točni so ti ljudje. Ne zamudijo naznaniti niti enega slovenskega zborovanja. V soboto zjutraj so dobili „Mir“ in „Freie Stimmen“ so popoldne že naznanile shoda v Kapli in Svečah. Celo slovenske postne propovedi pri sv. Duhu v Celovcu jim niso všeč. Ker znajo tako dobro predstavljati „Mir“ in razumejo tako dobro slovenski, bi jim svetovali, da bi prišli poslušat slovenske propovedi, morda bi se jih kaj prijelo. Sploh nas pa prav veseli, da se tako zanimajo za nas, saj s tem sami najboljšo dokazujejo, kako debelo so se lagali, ko so trdili, da Slovencev že ni več na Koroškem. Naj se le bijejo po lastnih čeljustih, nas to ne bo bolelo!

Od „Štajerčeve“ stranke. „Tagespost“ z dne 19. feb. t. l. piše o „Štajercu“ in njegovi stranki sledeče: „Iz Ptujja se nam piše: Dne 17. t. m. je zborovala „Štajerčeva“ stranka v nemškem domu, pri katerem zborovanju je urednik Linhart v dve uri trajajočem govoru razpravljal o: „namenu in nalogi Nemcem prijaznem gibanju na Spod. Štajerskem“. Izprva je na zgodovinski podlagi dokazoval, da je slovenski narod popolno klerikalen bil in je še vedno, in da se ima za vsak razvoj zahvaliti nemškemu vplivu. Slovensko-liberalna struja se je v klerikalizmu potopila. Govornik je na to razpravljaval o „Štajerčevi“ stranki, katere žalibog veliko Nemcev še vedno prav ne

sodi; njen namen se prav ne tolmači! „Štajerčeva“ stranka hoče nasprotja med nemškim mestnim — in slovenskim kmetskim prebivalstvom uglasiti, ne da bi se stranka čemu odrekla. Mi moramo iskre nemške kulture zanesti v slovensko ljudstvo, zato se ne smemo kakor po kakem kitajskem zidu ločiti od slovenskega kmetskega ljudstva, temveč moramo v to ljudstvo prodirati s pomočjo njegovega jezika... „Iz vseh teh vzrokov je „Štajerčeva“ stranka Nemcem (!) ne samo koristna, marveč za Spodnjo Štajersko celo potrebna; za to naj bodo vsi deli nemških ali Nemcem prijaznih strank složni v podpori „Štajerčeve“ stranke!!“

Na naslov c. kr. poštnega ravnateljstva v Gradcu. V zadnjem času se prav pogosto dogaja, da naročniki „Mira“ ne dobivajo lista redno. Od več strani smo dobili poročila, da pride list po dva ali tri dni pozneje, kakor pa bi moral priti. Poleg tega pa je list ali raztrgan, ali pomazan, da se takoj lahko izpozna, da ga je bralo že več oseb. Drugi naročniki pa nam poročajo, da v listu ni bilo naznanjenih prilog. Ker se pri odpravi lista strogo pazi nato, da se vsem naročnikom priloži naznanjena priloga, si moremo to stvar tolmačiti le na ta način, da na gotovih pošlah poberejo priloge iz lista, zakasnenje pa, da se na dotičnih pošlah list prebere in da brati drugim, predno se ga dostavi naročniku. Naše naročnike opozarjamo, da naj se v takih slučajih pritožijo naravnost na c. kr. poštno ravnateljstvo v Gradcu, ki bo gotovo prijelo dotične poštarje za ušesa.

Celovška nemška zagrizenost. Človek, ki vedno živi med svojimi narodnimi nasprotniki, se polagoma naravnost privadi njih oholemu in prezirljivemu obnašanju napram sebi. Tako je pisca teh vrstic tudi že stal njegov odločni slovenski nastop v „vsenemškem“ Celovcu marsikak zaničljiv smehljaj. Pa kaj tako roba tega, netesaneja, kar bi se k večjemu dalo pripisati le zadnjemu žganjarju se je zgodilo pred par dnevi, in sličnega slučaja se še res ne vem spomniti. Po končanem dnevnem delu se o mraku šetaje po živinskem trgu mirno pogovarjava s tovarišem v slovenščini. Nasproti nama pride nepoznana v boljše kroge broječa, komaj šoli odrašla „fajla“; slišavši najin pomenek, naju pogleda od strani, pljune v stran in ko se oddalji kakih petnajst korakov se obrne in začne brez najmanjšega povoda z najine strani vpiti: „Ferdomten bindišen Hajduken!“ Precej se vrnem, da bi jo pozval na odgovor, a ona, svesta si svojega „lepega“, za nemško „kulturo“ glasno govorečega obnašanja pa jo udere naprej, kot bi jo gnala „divja jaga“. — Narodni mlčač in klevetniki Slovencev, povejte nam, kdo povzročuje narodni boj in kdo ga postruje? Po katerem paragrafu pa je zavezan vsak zaveden Slovenec, da naj enako mutcu molči, če hodi po mestu Celovcu? Morebiti nam odgovorijo na to, sicer širokoustne „Fr. St.“ iz stolne ulice.

Starokopitarska slovenska duša. Celovško delavsko društvo je priredilo v nedeljo, 24. marca, v prostorih rokodelskega društva zabavni večer, na katerem so se uprizarjale skioptične slike iz svete dežele in priredila igra „Nemški ne znajo“. Slike je tolmačil g. dr. Ehrlich. Občinstvo, katerega je bilo vzlic temu, da je bila cvetna nedelja, še precej lepo število, je pazno in z zadovoljstvom spremljalo tolmačenje. Igra se je vzlic zelo pomanjkljivim vajam uprizorila še dosti dobro. Ugajala sta nam župan Koren (g. Tavčar) in Režika (gč. Rautova) prav dobro, kakor tudi Krivec (gospod Ravnik), Božič, trije kmetski „nemci“ (gg. Vajncerl, Komac) so igrali svoje vloge zelo naravno in neprisiljeno, poročnik (g. Likar) ni bil napačen, „omcdiner“ Robat in poštni sel (g. Skok) sta storila svojo dolžnost. Splošno pa se je poznalo, da je manjkalo vaj, dasiravno se ne more reči, da bi igra ne bila uspela. Gmotni uspeh ni bil ravno velik, zato se pa nadejamo, da bo prihodnja večja igra dosegla tem lepši uspeh tudi v tem oziru, kar društvu najsrčneje želimo.

Kapla ob Dravi. V ponedeljek, dne 25. marca se je vršil pri nas v župnišču volilni shod katol. političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem, kateri se je še precej dobro obnesel. Pa saj bi bil še večji, pa so se menda ljudje prestrašili, ko so čuli, da pride Košičev Pepček zopet na zborovanje. Pa čujte in strmite! Pepček je res prišel in sicer ne sam, ampak po svojem navadnem običaju spremljan od svoje zveste garde, kateri pa se je tokrat jako slabo obneslo. Kar oblizoval se je Pepček na predsedstvo, ker je pač gotovo mislil, da bo on izvoljen predsednikom, ne vedoč v svoji prebrisani, da ni treba voliti predsednika, ker pred-

sednik je itak g. dr. Janko Brejc sam. Pepček uči se prej in dobro preudari postave, drugače se ti utegne kaj neprijetnega pripetiti. Zatorej rajši ostani doma za pečjo, kakor da moraš zopet vsled svoje nepremišljenosti tako klavarno zapustiti zborovanje, kaj ne, Pepček, a tolaži se s tem, da je bolje lačen biti, kakor če bi se morda moral preveč ričeta najesti, da bi potem bil morebiti še za prevračanje miz nesposoben. Boljše je, da si se udal usodi in odšel nazaj v svoj brlog, tam boš gotovo izvoljen predsednikom! Heul!

Kožentaver. Pri naši občini morajo imeti dosti časa tudi za politiko, ker je tajnik spisal 700 vabil za Seifrizov shod, in sluga jih je raznesel. Ljudje pa so mislili, da imajo k „gmajni cuštelenge“ in nekateri so res ubogali.

Borovlje. Pri nas je po trditvi gosp. And. Prešerna en sam Slovenec, namreč gosp. Ljud. Borovnik; drugi so vsi Nemci. Potem ima jih pa še Cerlin več, ker meni je precej znanih, ki tam žive. Radovedni smo, koliko glasov bo potem Seifriz pri nas dobil, ko nas je toliko tajč.

Borovlje. V torek po Veliki noči bodo v Glinjah občinske volitve, katere našim posilincem ne dajo miru. Že celo zimo lovijo glasove, večidel tako, da plačujejo volilcem pivo in žganje, deloma pa uporabljajo tudi odvisnost delavca od delodajalca. Človek, ki je v resnici svobodomiseln, to se pravi, ki pusti svobodo prepričanja drugemu, kakor jo zahteva zase, bi se tega počenjanja sramoval, naši nasprotniki se pa tega nizkotnega sredstva ne sramujejo, ampak se celo sami sebe zmerjajo kot „fortšritlarje“ in bogve kaj še vse. Govori se tudi, da hočejo socialisti potegniti z nemškutarji. Če bi se to res zgodilo, potem kar zdaj povemo socijalnim demokratom, da nimajo političnega prepričanja in doslednosti. Sicer pa mislimo, da so to novico iznašli samo „tajčnacelnji“ z gotovim namenom in da se socialisti ne bodo ravnali po povelju kakega Janiha, Ogriza ali Činkovca in da bodo pri volitvah vedeli, kje imajo svoje prijatelje in zaveznike v boju proti ošabni gospodi, ki pozna delavca in kmeta samo pred volitvami in kedar ji nosita denar.

Medborovnica. (Zakaj imamo fajerber.) Misli bi, da se pož. brambe ustanavljajo zato, da v slučaju požara branijo imetje soobčanov in da so jim sploh v enakih in podobnih nesrečah v pomoč. Drugod je tako namreč, ali na Koroškem je stvar drugačna. Pri nas se ustanavljajo „fajerber“ n. pr. zato, da edini nemčurski gostilničar v vasi iztoči več piva, ali zato, da se nasprotuje slovenskemu društvu. Glavni namen vseh „fajerberov“ pa je: „Pospeševati nemško mišljenje in dajati vsem naprednim občanom zgled nemške zavednosti.“ Tako stoji črno na belem v zadnji „Bauernzeitung“. Radovedni smo le še, ali je ta „nemška zavednost“ celo tako močna, da bi „fajerberu“ niti ne pustila gasiti, ako bi pri kakem Slovincu začelo goreti! Najbrž bi bilo tako! Čudno je le, da vlada trpi take stvari pri požarnih brambah! Prepričani smo, da bi bila strahansko hitro „na delu“, ako bi se pisalo o kaki slovenski požarni brambi tako, in ne bi bilo dolgo, in društvo bi bilo razpuščeno, češ da se vtika v politiko. Seveda pri „nemških“ „fajerberih“ je to drugače. Ti smejo Slovence metati iz zborovališč, dejansko posegati v politično življenje in vse, kar se jim zljubi, in vlada molči. I seveda, saj „fajerber“ so „nemški“ in so zato, da „pospešujejo nemško mišljenje“!

Bajtiše. (Giftne krote.) Sveto pismo nam pripoveduje, da je Bog kaznoval Egipčane tudi s tem, da se je na Mozesovo prošnjo prikobacalo nebrojno število žab, ki so zlezle v hiše, v postelje in shrambe, da celo v jedila Egipčanov, tako da je ta kazen za Egipčane postala neznosna. Zatorej je prosil egipčanski kralj Mozes, naj reši deželu te golazni, potem pa bode pustil žide iz Egipta, kar je Mozes z božjo pomočjo tudi storil. Te „giftne krote“ so pa tudi pri nas, ter se vsiljujejo mnogim, ki jih ne marajo. Tako so zlezle celo v „Domoljub“ nekaterim naročnikom v Bajtišah, gotovo s pomočjo kakega prijatelja te golazni, ki pomaga hajlovcem in njih pristašem, zveličavne nauke nove vere razširjati. A „giftnim krotam“ ni šlo dobro; v ogenj so bile pometane, kar se jim bo vselej zgodilo, ako se zopet predrznejo med nas!

Podljubelj. Dve leti dela sta minuli odkar smo ustanovili naše slov. kršč. soc. delavsko društvo. „Prerokba“, da bo vse skupaj umrlo počasne in mirne smrti, se dosihmal ni še uresničila. Še živimo in celo krepko živimo in, kakor je pokazalo poročilo drugega občnega zbora, še nam nikdo tako hitro ne bo prerezal niti življenja. Društvo je priredilo v preteklem letu 12

zborovanj in 4 poučne izlete v Poden, Brodč, Kaplo in Št. Janž. Tudi delavskih shodov na Preski in Jesenicah se je udeležilo. Kot govorniki so nastopili gg. Arnuš, Čemer, Dobrovč, Dr. Ehrlich, oba Gostinčarja, Mihael Moškerc in Ravnik. V prid bolnim udom se je priredila tombola in veselica s petjem in igro „Kmet-Herod“. Tako tajnik. Blagajnik Ogriz pa nam je tole naračunal. V društvo vpisanih 154 udov je plačalo K 253.20, podpore smo dobili K 117.40, tombola je vrgla čistih K 90.60 itd., skratka društvo je imelo K 677.91 dohodkov. Izdalo pa se je za knjige K 142.69, časopise K 82.20, delavske podpore K 117.—, za lokal in društvene potrebščine K 261.14, vsesкупaj torej K 603.03. Tako ima torej društvo po drugem letu K 77.88 premoženja. V društvu samem je 30 števil različnih slovenskih in nemških (4) časopisov na razpolago. Knjig pripovedne in poučne vsebine imamo 332 in sicer 268 slovenskih in 64 nemških. 30 lepih knjig nam je podaril preč. g. dekan Ogriz, 20 pa slavno vodstvo „Slovenske Matice“, za kar jima tem potem izrekamo najprisrčnejšo zahvalo. Pevski zbor, vodita ga gg. Arnuš in Bernot, poje še vedno kakor v začetku, le nekoliko lepše še kakor lansko leto. Kdor je slišal naše fante, mi potrdi, da govorim resnico. Kosajo se lahko z vsakim slovenskim pevskim društvom na Koroškem. Tekom tega leta so plajberški društveniki pod res spretnim vodstvom društvenega tajnika tovariša Franceta Müllerja ustanovili tudi svoje tamburaško društvo, ki nas je že večkrat razveselilo in tudi navdušilo s svojim krasnim tamburanjem. Pri vseh shodih in zabavah pa na „šparanje“ tudi nismo pozabili. „Čebelica“, v katero nosimo vsak vinar, ki si ga lahko pritržamo, je narasla od 15. l. do zdaj, ko berete te vrste, na okroglih K 2200. Po dokončanih poročilih izvolil se je nov odbor. V njem sede za tretje leto: Valentin Kuhar, p. d. Zelenišnjakov, Val. Lavsekar, p. d. Bošté, Blaž Kropivnik, Lorenz Smole, Tomaž Ogriz, Ferd. Svetina, Matej Ogriz, Gregor Špek, Jakob Žavnik, France Müller in Janez Ogriz. Društveni svetovalec je provizor Arnuš. Po izvršeni volitvi je govoril g. Gostinčar ml. iz Ljubljane. Pred vsem je izrazil svoje začudenje in veselje, da se je toliko izdalo za društveno prosveto. Take številke kakor smo jih mi izdali za delavsko izobrazbo, imponirajo. Pa tudi res, kdor pomisli, koliko mi žrtvujemo samo za knjige in časopise in še trdi da so „Slovenci“ neumni in trepi, ta pač sam nad seboj izgovori obsodbo, tak človek sliši skoraj travo rasti. Na to šele je prišel govornik na svoj tema in govoril o socialni demokraciji, njeni protivernosti, internacionalnosti. Po spisih socialnih demokratov Bebelna, Liebknechta, Engelsa, Kautskega in Erfurtskega programa pokazal nam je, kako dela demokracija dan zadnevom proti veri, kako „skrbi“ za delavstvo, in kako stališče zavzema nasproti kmetom in malim obrtnikom. Govor je bil jako zanimiv in z veliko pazljivostjo so sledili zborovalci njegovim izvajanjem.

Bistrica v Rožu. Pri nas se govori, da bodo od 1. aprila naprej naši občinski odborniki nosili janke, samo Faust bo nosil hlače „te krače“. Bistriška gospoda bode potem napravila igro „dr. Faust und Gretli“. Sporazumeti se ne morejo, kdo bode igral ulogo „Mefista“ (hudiča). Mauer jo hoče sam igrati in pravi, da je za njo najbolj sposoben in zaslužen, že zavoljo svojega zmerjanja Slovencev v gostilnah in časnikih. Za raznašanje povabil si bodo izposodili iz Št. Jakoba očko Krähwica, ki se spozna v sladkem nagovaranju. Zraven bodo pa še Mauerja poučili, kako se prav „Mefisto“ predstavlja. Nekako tako: sedi se za mizo pod verando, v levi roki kvarte, z desno se bobna ob mizo, eno oko se zapre, z drugim se pa gleda na farovž in se zvižga. Hudiče in peklensko rjovenje bode markiral Košičev Pepček. Ali bodo res igrali in kako, bodem sporočil.

Št. Jakob v Rožu. (Nemčurska Šusterjeva posojilnica.) Kakor se po Št. Jakobu govori, nemčurska Šusterjeva posojilnica v Št. Jakobu ni hotela nekemu posestniku na večkratno odločno zahtevanje izplačati svote K 500, katero je imel pri tej posojilnici naloženo, temveč je z vsemi mogočimi izgovori plačilo zadržavala. Dotični posestnik, kateri je bil za svoj težko prislužen denar že v skrbeh in ker je istega nujno potreboval, vložil je po novem slovenskem odvetniku gosp. dr. F. Müllerju v Celovcu tožbo zoper nemčursko posojilnico v Št. Jakobu na izplačilo svojega vložka. Nemčurska posojilnica se je te slovenske tožbe tako prestrašila, da je učitelj Krebitz takoj pisal posestniku, da naj pride po denar, da se mu bo zahtevana svota takoj izplačala. Posestnik je na ta način prišel do svojega denarja, nemčurska posojilnica pa mora pla-

čati stroške in pota. Kmetje! Bodite previdni in ne nalagajte denarja v nemčurske posojilnice, kjer vam na zahtevo niti majhne svote K 500 ne morejo ali pa nočejo izplačati in morate svoj denar šele sodnijsko zahtevati, temveč držite se vedno gesla „Svoji k svoji!“ Gosp. Šuster, vodja nemčurske posojilnice v Št. Jakobu, ali ste izrek: „Wir Deutsche fürchten nur Gott...“ že pozabili, da ste se z bali slovenskega odvetnika!

Bilčovs. (Volitve.) Letos smo imeli občinske volitve za občini Bilčovs in Gornjo Vesco. Udeležba bila je slaba, tako, da je zaveden mož rekel, da smo 50 let „zadaj“. — Volitve so se vršile brez vsacega boja; zato so pa med odborniki tudi odločni Slovenci poleg takih, ki bi bili rajši Nemci, ko pa Slovenci. V Gornji Vesci je bil županom izvoljen prejšnji župan g. Spitzer-Čemernjak, odločen Slovenec. V Bilčovsu pri volitvi župana ni šlo tako gladko. Pri prvi volitvi je bil izvoljen županom g. Rupert Krušič - Rupe. A brez pravega vzroka volitve ni hotel sprejeti. Naložila se mu je majhna kazen. Pri drugi volitvi se je pa volil županom stari župan g. Jakopič. Od 11 glasov je dobil g. Jakopič 6 glasov, torej absolutno večino. Izid je bil naravnost nepričakovan. Nekaj glasov je dobil po pomoti, nekaj pa od svoje svaščine, katera je pa le prisiljena morala iti za njega v boj. Med temi odborniki so še možje, ki imajo zaupanje pri ljudeh in ki se štejejo še za dobre Slovence. In s čim se bahajo kotmirski nemčurji?? No, da jim je dal naš župan pri ondotnih občinskih volitvah pooblastilo! — Ali je to res? — Potem bode treba drugače govoriti.

Iz Skočidolske župnije. (Nesrečno žganje, — nemčurji.) V bližni vasi se sosedom večkrat nudijo srce potresujoče žalostne, ko neki mož, priden suženj gospoda alkohola, prav po živinsko ravna po cele ure s svojo mlado še ne eno leto mu poročeno ženo. Ljudje se nad tem nečloveškim surovežem jako zgražajo. Pač seveda, kdor se vražjemu žganju poda, ga vrag že v žepu ima. — Neki nemškutar, ki je obenem tudi gostilničar, si domišlja, da se zelo razume v narodnih in jezikovnih vprašanjih, ker to pred gosti večkrat poudarja. Med drugimi je naposled dejal, da njegovi otroci morajo vsi, če niso že, biti „deutsch fortschrittlich gesündigt“, ker je baje to edino sredstvo, da gre človeku na svetu kakor v deveti deželi. Koza rogata, ali vendar med iznajdljivimi Angleži in Amerikanci ni katerega, ki bi iznašel tako „mašino“, na kateri bi tiste „nemško misleče“ Slovence mogli predelati v prave vsenemce, da bi ne imeli kakor sedaj samo nos nemški, sicer pa bili pristni Slovenci, da bi nad temi strahopetnimi neznačajneži, kateri mečejo sami sebi pesek v obraz in pljujejo v svojo lastno skledo, „mašina“ popravila, kar je slovenska mamca zagrešila. To bi bila gotovo največja iznajdba sedanje dobe.

Brnca. Ljubljanski list „Nova Doba“ piše o Brnci, da je tukajšnja ljudska šola dobila učitelja vsled katerega so otroci že popolnoma zgubili veselje do učenja. V šoli jim bajé zapoveduje, da morajo vsakogar samo nemško pozdravljati. No, to poslednje se nam še ne zdi tako čudno saj je to v naših „blaženih“ šolah splošno v navadi, da se na tak način zasramuje jezik domačega prebivalstva. Kar pa moramo dodatno k notici v „Novi Dobi“ pribiti, je pa predrzna nesramnost, da se upa ta učitelj, neki Hugo Vavpotič (kakor nam kaže njegovo ime, je res „pošten“ German!) celo že otrokom prepovedati, da ne smejo v šoli niti med seboj slovensko občevati. Seveda ga otroci tozadevno ne ubogajo, a ga tudi ubogati ne morejo, ker nemščine v kljub nemški šoli pač nikdar ne znajo toliko, da bi med seboj lahko nemški občevali. Vendar je postopanje učiteljev za prebivalstvo skrajno izzivajoče. Za danes bi si usojali samo apelirati na g. nadučitelja Mörthla, ki se vsaj včasih še zaveda svojega slovenskega rodü, naj pouči Vavpotiča, da Brnca z njeno okolico ni prostor za germanske hujskarije. Naše ljudstvo je že davno minila volja, dati se mirno zasramovati od človeka, ki ga mora s svojimi žulji plačevati. Če so pa Vavpotičeva ušesa tako tankočutna, da ne more prenesti slovenske govornice, potem naj jo pa odkuri tja, kjer je ne bo slišal. Mi za njim nikakor ne bomo žalovali!

Radiše. Kat. slov. izobraževalno društvo je priredilo dne 19. sušca t. l., to je na dan sv. Jožefa, svoje redno javno zborovanje, ki se je prav sijajno obneslo. Ne samo člani, ampak tudi dosedanji nečlani društva so se pomenljivega shoda mnogobrojno udeležili. Predsednik otvori zboro-

vanje s prisrčnim pozdravom na prisotnega č. g. Ivana Kogelnika, našega novega župnika, izražajoč iskreno željo in odkritosrčno prošnjo celega društva, da bi istemu blagovolil priskočiti na pomoč pri njega trudapolnem delovanju za blagor in pomoč našega ljudstva. V občno veselje gosp. župnik obljubi, tej prošnji po svojih močeh ugoditi ter poudarja, da je v sedanjem času izobraževalno društvo povsod neobhodno potrebno za prospeh ljudske omike. V svojem govoru nam pojasnjuje veliki pomen družabnega življenja sploh ter nam jasno dokaže, da podlaga cele družbe more in mora le biti poštena družina, kjer skrbni starši neumorno poučujejo svoje otroke v verskem in narodnem duhu, tako da postanejo plemenitega srca in treznega razuma ter vneto in goreče delajo za milo svojo domovino. Splošno burno odobravanje in ploskanje nam je lep dokaz, s kako živim zanimanjem so sledili zborovalci izbornemu govoru, za katerega se predsednik gosp. župniku najtopleje zahvali. Kot drugi govornik nastopi gosp. Kaplan, župnik v Medgorjah, ki je v svojem govoru očrtal nastanek in razvoj hranilnic in posojilnic, označil njih visoki pomen za plodonosno kmetijsko gospodarstvo ter obenem tudi sprožil važno misel, ali bi se morda dala tukaj ali pa v bližini ustanoviti domača hranilnica in posojilnica, ki bi pospeševala propadlo gospodarstvo in pripomogla ljudstvu do blagra in sreče. Tudi za ta prezanimivi govor gre gosp. župniku naša najprisrčnejša zahvala. Polni navdušenja smo zaključili zborovanje, ki nam ga je še razveseljeval izborni društveni pevski zbor s sladkodonečimi slovenskimi pesmimi, ter bili vsi ene misli in trdne volje, ravnati se po krasno narisanih načelih vzorne vzgoje, s katero nam je samo mogoče, pripeljati zlato svojo deco, nežno cvetje, do prave sreče. Obenem pa upamo, da bo vendar prišel čas, ko bomo mogli nesti težko pridobljeni denar v domačo hranilnico. Torej — vsi Radišani, na delo! Bog in narod!

Kamen. V nedeljo, dne 10. marca se je ustanovila v Kamnu podružnica „südmarke“. Boter temu pankrtu in obenem njegov oče je bil velikovski trgovec Kandut, človek ki živi od slovenskih kmetov. Tu se je zopet pokazalo, da so ravno tisti, katere krmi slovenski kmet s svojimi krvavo prisluženimi denarji, njegovi najhujši sovražniki! Kaj bi bilo, ko bi se slovenski kmetje toliko spametovali in bi takim pijavkam enkrat za vselej obrnili hrbet! Radodovedni smo, ali bi Kandut še prodajal svojo „südmarkovsko“ modrost po slovenskih krajih, če bi v njegovo prodajalno prihajali samo še člani „südmarke“, slovenski kmetje pa izostali! Slovenski kmet, spametuj se!

Iz Kamena. Gostilničar p. d. Novak iz Kamena je jemal do blizu novega leta pivo od Zajfrica. Ob letnem računu je pa Seifriz od Novaka zahteval okolu 100 gld. več, kakor mu je bil Novak dolžan. Vsled tega je Novak, ki je bil zvest pristaš Seifrizov, odpovedal Fricovo pivo. Slovenski odjemalci Seifrizovega piva pazite!

Iz Dobrlevasi. Tukajšnji trgovec Taurer razširja med slovenskimi kmeti „giftno krot“ — „Štajerca“. Gospod Taurer pazite, da si pri tem ne osmodite rok! Od slovenskega denarja živite, in utegne se zgoditi, da vam naši kmetje kmalu pokažejo hrbet.

Dobrlavas. Kakor poroča „Štajerc“ so imeli njegovi backi shod v Sinčivasi pri Leitgebu. No, Dobrolcem o tem shodu ni prav nič znanega, gotovo znamenje, da jih niso mnogo skupaj nabobnali. Hvali se tudi, da je dobil 80 novih naročnikov? Kakih pa „Štajerc“? Hm, so morebiti se že žabe v sinški mlaki vzbudile? Pa šalo na stran! Eden tak „bacek“ pa si jih je res moral naročiti precejšno število, da jih tako radodarno vsiljuje ljudem. Prideš domu in si misliš malo oddahnuti od dela, ti že kvaka „giftna krot“ nasproti. Pa kdo te je vendar klical? Kar brez poštnega pečata in brez marke pride, samo na glavi ima s svinčnikom napisan naslov. Seveda po nemško in povsod je enaka pisava in mi to pisavo tudi dobro poznamo. Gospod, ki ste se začeli v zadnjem času toliko truditi z razdelitvijo „Štajerca“, ali bi ne bilo bolje, da se vležete na trebuh in si jih daste naštetih vsak dan petindvajset na...? Ali se vam Dobrolci še ne smejijo zadosti? Toliko let ste se „znojili“ (?), da bi jim vtepli nemško kulturo v glavo, pa vse zastonj, ljudstvo vas vedno bolj izpoznavajo in vam kaže hrbet. In zdaj hočete še s „Štajercem“ naše dobro ljudstvo vzgojevati? Gnojnico shranjevati je dobro, ali veste gospod klofutar (ta gospod namreč tudi radi otroke brez potrebe klofutajo), „Štajerca“ še za kaj takega ne moremo porabiti.

Dobrlavas. „Štajerc“ se imenuje „giftna krola“, pa ne po vsej pravici, ker „giftna krola“ ima to lepo lastnost, da bolj ko se ji kdo približuje, bolj se umika, ker se menda zaveda svoje umazanosti. Narobe „Štajerc“. Bolj ko se ga braniš, bolj se ti vsiljuje. Tako prihaja v našem okraju „Štajerc“ na veliko oseb, ki ga nisomnikdar naročile. In proti novemu letu je bil celo toliko predrzen, da je dotičnim poslal račun, več osebam po 10 kron. Ali ni to nesramno? Človek se jezi, ko mu po vsej sili lazi ta cunjia v hišo, nazadnje bi še moral pa zato plačati! Kdor te je naročil „Štajerc“, naj te plača, druge pa pusti v miru s svojo gnojnico, pa tudi s svojimi računi! Več mož se mi je že pritožilo, da so poslali „Štajerca“ nazaj, pa vedno je zopet nazaj prilezel. Bomo zopet morali narediti ž njim kakor so pred leti Kokjani. Ko ga je neki fant nosil iz pošte za celo vas (na vsako hišo po dve številki — seveda naročil ga ni nobeden) in se ga ni hotel nobeden usmiliti in sprejeti, ga je fant kar skupaj metal na kup za plotom, tako da je v pravem pomenu besede „giftna krola“ se za plotom stegovala. „Štajerc, štajerc“, koliko računov misliš, da boš dobil poravnanih od dobrolskih kmetov? Še za tobak ne bo, toliko ti rečem.

Prevalje. Na belo nedeljo popoldne se vrši pri „Šteklju“ volivni in hkratu protestni shod proti „svobodni šoli“. Slovenci, krščanski možje in delavci, katerim še srce gorko bije za pošteno slovensko in katoliško stvar, pokažite pri tej priliki svoje ogorčenje nad nesramnim početjem nasprotnikov. Pokažite, da pri nas še hočemo krščansko šolo, otroke vzgojene v kristjane in ne v pogane, s tem da se udeležite v ogromnem številu prevažnega shoda. Agitirajte neumorno za obilno udeležbo!

Iz guštanjskega trga. Tedaj, ko so vpeljali novo mero in vago, smo prepevali to lepo pesmico:

„Nova mera, nova vaga,
Ta se meni prav feržmaga
Literček in kilogram
Tega jaz nič ne poznam“.

Od tega časa je minulo že precej let. Novo mero in vago so povsodi začeli rabiti, saj veste, da se taka reč hitro razširi posebno v sedanjem času, ko živimo od fortšrita. Predno pa fortšrit v naše kraje pride, potrebuje že nekaj let. In tako smo tudi mi, kar je nas bolj paverskih ljudi, prodajali mleko v Guštanju še zmiraj po stari meri, po firteljnih in poličih. Firtelj je stal 20 vinarjev, polič pa 10. Toda kako sem že rekel, fortšrit je tudi v naše kraje našel pot. Naši otroci so se v guštanjski nemški šoli navadili „rajtati“ po litrih pa kilogramih. Zato ne znajo več meriti po firteljnih in poličih. No in sedaj pa so dejali: Pa še mleko začnimo po litrih prodajati. In res! Kar naenkrat so se prodajalci mleka zgovorili, da nič ni več mleka po firteljnih in poličih, ampak samo po litrih. Le tisti, ki so to reč najprej najbolj „gor gnali“, niso držali besede. Liter mleka se prodaja po 16 vinarjev, kar gotovo ni predrago. Ta „nova“ naprava je ravno tako razburila duhove kakor pa tisti dopis v „Miru“, v katerem se pove o fužinskem gospodarstvu marsikatera grenka resnica. Mi pa mislimo, da je v sedanjem času liter mleka po 8 krajcarjev še zmirom tako dober kup, da se nihče ne more pritožiti. Če se drugje povsod rabi nova mera, zakaj se ravno pri mleku ne bi rabila? Oblasti naj bi tu sem vtaknile svoj nos in skrbele za „fortšrit“. Mi „pauri“ v okolici še nismo organizirani. Vidimo pa, da le gre, če vsi hočemo. Ko bi se pa delavci organizirali, pa bi tudi šlo.

Guštanj. (Naše šolske razmere.) Zadnjič enkrat smo povedali, kako slabe so naše šolske razmere, da moramo imeti en razred v gostilni. V krajni šolski svet pa so bili sedaj izvoljeni: tovarniški zdravnik dr. Skaza za načelnika, tovarniški uradnik Bir za podnačelnika, trgovec Brundula, gostilničar Čare in posestnik Luka Schmutzer. Čudno se nam zdi, zakaj ni v šolskem svetu toliko ljudi iz tovarne, kakor v občinskem svetu. I, seveda! Treba bo zidati novo šolo in zato naj bodo potem odgovorni „purgarji“, ne pa tovarna. Tu pač Marischler pusti besedo „purgarjem“, dasiravno jim drugače vedno obeša „žabe“ na usta. Gospod direktor so pač kunšten mož in vedo, kako je treba „purgarje“ odvaditi sodelovanja v javnih zastopih. Kdor enkrat poskusi, kaj se pravi zidati novo šolo, ne bo več silil v občinski odbor in šolski svet, in lahko tovarna neomejeno gospodarji v občini, kakor hoče. „Purgarji“ so pač samo zato dobri, da ubogajo, kakor Marischler zapoveduje: Karo, priden, hop čez palico!

Guštanj. Davek na vino — pa naš oberbergrat Marischler. Nekaj delavcev

je šlo k našemu „oberbergratu“ Marischlerju in ga prosilo, naj bi skušal doseči, da se bi dac na vino zmanjšal. Ta pa jim je odgovoril, da tega ne more storiti, ker ni poslanec. Tisti delavci so zašli s tem na krivo pot. Naš „oberbergrat“ tega ne more storiti, pač pa dobri poslanci. Kdo pa je predlagal ta visoki dac, nego dr. Lemisch, ki je bil izvoljen v splošni kuriji, torej tudi od delavcev? Koga pa ste vi delavci volili? In kdo je delal za isto nemškonačionalno stranko pri zadnjih državnozbornih volitvah kakor naš Marischler! Upamo da se našim poštenim delavcem vsaj sedaj oči odprejo. Torej pri prihodnjih volitvah vsi zoper takega poslanca, ki nima srca za ljudske težave.

Društveno gibanje.

Radiše. Odbor našega kat. slov. izobraževalnega društva je v svoji seji dne 10. t. m. enoglasno izvolil č. gosp. Ivana Kogelnika, župnika na Radišah za društvenega svetovalca in č. gosp. Antona Kaplana, župnika v Medgorjah, za častnega člana zgoraj omenjenega društva.

Izobraževalno društvo Rožek priredi 1. aprila 1907 t. j. velikonočni ponedeljek svoj občni zbor v gostilni pri „Kosu“ na Ravnah. Po navadnem sporedu bo igra: „Lokavi snubač“. Začetek ob 4. uri popoldne. K obilni udeležbi vabi odbor.

Dobrlavas. Naše izobraževalno društvo priredi na belo nedeljo svoj navadni mesečni shod v „Narodnem domu“. Na sporedu so govori in petje in še nekaj prav posebnega. Na veliko udeležbo vabi vse društvene člane in prijatelje društva odbor.

Globasnica. Ker se pred enim mesecem naznanjeni občni zbor kat. slov. izobraževalnega društva v Globasnici zaradi misijona v Št. Lipšu ni vršil, se naznanja, da se isti vrši na velikonočni ponedeljek ob treh popoldne z navadnim sporedom. Po sporedu bo skioptična predstava, slike iz sv. dežele. Slovenci, pridite v obilnem številu! Odbor.

Knjižnica rajnega Iv. Vesela, trnovskega dekana, ki jo je podedovala družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, se bo sedaj v prid družbi podrobno prodala. Krasna knjižnica obsega nad 1100 knjig v okoli 1500 zvezkih iz vseh strok vesoljnega znanja. Posebno pa opozarjamo slovenske knjigoljube na veliko izbiro leposlovnih, zabavnih in poučnih knjig. Imenik s cenami izide v kratkem in se bo razposlal resnim kupcem le na zahtevo, ako se po dopisnici oglašé pod naslovom: Pisarna družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani (Narodni dom).

Dopisi.

Iz Rožeka. Naši nasprotniki raznašajo vest, da bodo volitve v Rožeku od deželne vlade potrjene. To pač rad verjamem, ker imamo tukaj v Rožeku ja prav „fletne hospude“ in pa „kamot“, oni so gotovo že vse izvedeli pri deželni vladi, da že vedo kako bo s protestom; saj oni tako trdijo, da so se volitve vršile postavno. Seveda to se razume, kar je tej gospodi v prid, je vse postavno. Menda to tudi, da so razglasili pred cerkvijo, da bo volitev v drugem razredu trajala od dveh do treh, na občinsko desko so pa napisali: volitev za drugi razred se prične ob dveh, konča se pa ko ne bo več volilcev. Oni so si pač takole mislili: če njihovi volilci ne pridejo točno ob dveh vsi skupaj, bomo čakali tako dolgo, da bo cela ura pošla, če pa bo mogoče vse volilce do dveh vkup navoziti, bomo pa volitev najhitreje ko mogoče zaključili. Res, kar so nameravali, to se jim je posrečilo. Ko pride neki naš volilec en četr na tri, da bi oddal svoj glas, je bila volitev že zaključena. Na tak nesramen način volilce goljufati, je menda tudi postavno in častno. Drugo pa je to, da po njih mnenju ne sme ženska pred volilno komisijo danega pooblastila osebno preklicati, in povedati, kdo da naj v njenem imenu voli. Ta je pač lepa! Zakaj pa so pooblastila celo tako tiskana, da dano pooblastilo le tako dolgo velja, dokler ga pooblastitelj osebno ne prekliče. Ker je bila volilna komisija večinoma iz samih nasprotnikov, je stavil občinski tajnik predlog, da ženska ne sme na volišče in da tudi danega pooblastila ne more preklicati. S tem so nam snedli en glas večine. Saj ženska ni želela voliti osebno, ampak le preklicati dano pooblastilo. Menda je davek vendar tudi sama plačala, pa ne komisija. Ko je bil še rajni stari župan, se take nerednosti nikoli niso pripetile. Čeravno je bil Slovencem zelo nasproten, ali pravično je delal za obe stranki, in je

bil tudi lahko ponosen na to, da ni delal očitne krivice nikomur. Pri volitvah je vselej, ko se je začelo, položil uro na mizo in se natanko predpisane ure, tako kakor je pustil razglasiti, držal. — Če ravno že dalj časa ni bilo nobenega volilca v sobi, je vselej čakal, da je ura potekla. To se mu pa mora tudi priznati, da je bil župan na lastnih nogah, pa ne tak, kakor sedanj, da pripušča vso oblast tajniku, da on dela in vlada po svojem, kakor hoče. Zato ni čuda, da se ta človek večkrat hvali, kadar je malo natrkan, in pravi: „Jaz sem župan, Hajnželj ja nič kaj ne zastopi.“ Najlepše pa je to, da so ga izvolili za njegovo pristransko delovanje še za častnega občana. Takšnih gospodarjev naša občina ne potrebuje in jih tudi ne sme trpeti. Tedaj, dragi občani, če bi bile volitve res potrjene, saj je to, kar je v prid našim nasprotnikom, vse mogoče, ne vrzimo puške v koruzo, ampak začnimo se že takoj sedaj organizirati, da pri prihodnjih volitvah ne bomo z enim ali dvema glasovi večine prodrli, ampak jih s tako popolno večino pometali iz občinskega taborja, da bodo spoznali, da je boj proti takim možatim in zavednim kmetom enkrat za vselej končan. Zrak mora biti čist, potem bomo pa pokazali, da znamo sami gospodariti, ne da bi nas taka privandrana gospoda komandirala.

Glinje. Vojska bo! S temi besedami je začel naš državnozborni kandidat gosp. Franc Grafenauer svoj govor na volilnem shodu Podljubeljem. Da, tudi pri nas bo vojska, in sicer si stojijo bojne vrste že nasproti. Odločilna bitka bo pa dne 2. aprila pri Dremlju. Nasproti si stojita tukaj kmetska, narodna stranka, v katere taboru je bila dosihmal tudi večina obrtnikov, tam pa gospodarska, nemško-liberalna, ali kako se imenujejo, „tajčfortšritlih gesinte“. Obe vojski imate svoje vojskovodje in sta oborožene z orožjem, katero je pa jako različno. Tukaj so možje, v katerih spretnih rokah je bila dosihmal občina, ki imajo srce za kmeta in delavca trpina, ker imajo sami skušnje, ker se morajo tudi sami boriti za obstanek, možje, ki ljubijo in spoštujejo materni jezik slovenski, ki pa tudi niso brez zasluga za rojstni kraj, namreč za domačo občino. Kako so se pobrigali, ko je naprimer napravil sneg škodo po gozdu; ali ob času suše in sicer vedno z uspehom, tega ni treba povdarjati, saj sami veste, koliko ste imeli odpisa davkov in koliko ste dobili za povodnji napravljene škode odškodnine. Možje, ki so ustanovili v občini sami hranilnico, katera je že razdelila od časa njenega obstanka čez 17.000 kron v dobre namene, in od te svote skoraj največ v korist prebivalstva v občini. Zdaj si pa oglejmo nasprotni tabor. Zapoveduje mu nekaj častihlepnežev in posestnik broda v Medborovnici. Prizadevajo si, da bi dobili celo občino pod svojo komando, da bi mi potem delali tlako nemškutariji, in tudi postali od njih gospodarsko odvisni. Zavezniki njih so pa zunanji mogotci, v prvi vrsti boroveljski župan Jož. Ogris, ki je sam rojen Slovenec, ker njegov oče je bil v Šmarjeti v Rožu doma. Dalje se sili v ospredje tudi neki človek, ki je bil, ko je imel še svoje posestvo, zastopnik koroške deželne zavarovalnice in agent za poljedelske stroje. Zdaj ni več to ne ono, akoravno bi bil zdaj lažje kot popred, ko je imel še grunt in krave. Ne vprašamo, zakaj ni več, saj nato itak ni treba odgovora, ker je tako znana stvar. Ali občinski tajnik bi pa vendar le še rad bil. Nasprotniško orožje pa je laž in obrekovanje, katero rabijo deloma sami, deloma njim pomaga njih glasilo „Štajerc“. Kvasijo od dolgov, ki bi jih bil napravil sedanji odbor, akoravno jim je znano, da je ta prevzel dolg že od prejšnjega in sedijo tudi še danes štirje njih pristaši v odboru. Za revizijo letnih ubožnih in občinskih računov sta se od naše strani skozi vseh šest let volila en našinec in en nasprotnik, kar se prej, ko so imeli oni občino v rokah, ni nikoli zgodilo. Najhujše orožje pa je gotovo tudi vino in pivo, ki ga plačujejo volilcem v ta namen, da bi zmagali oni. Volilci! Ne pedi nazaj, ampak bodimo stanovitni v boju za našo dobro stvar. Čem hujši je napad, tem pogumnejši ga odbijmo in zмага mora biti naša.

Prisezimo Sloveniji,
zanjo stojmo trdno v bran;
naj klet sovražnik nam grozi,
napočil bo rešilni dan!

Radiše. (Zopet imamo stalnega dušnega pastirja.) Vsakdo si misli in celo govori, kako je naša župnija v preteklih časih slovela. Zakaj pa zdaj ne? Je sicer lahek in kratek odgovor, a nočem ga danes tukaj natančno popisati, samo to moram omeniti, da imamo zdaj dve stranki, kakor v mnogih drugih župnijah, ki si stojita pri vsaki priložnosti in

vsakem oziru nasproti kot pes in mačka. Župnija je bila razpisana dvakrat. Prvikrat je bilo nekaj več kompetentov, in župnija je bila podeljena č. g. Dragasniku, ali ta je resigniral. Župnija je morala biti nanovo razpisana. Pravo veselje je zavladalo med ljudstvom, ko je izvedelo, da dobimo vendar zopet enkrat stalnega dušnega pastirja, gosp. Ivana Kogelnika; kajti do zdaj je oskrboval našo župnijo č. g. Anton Kaplan, župnik iz Medgorij. Že pozno v noč dne 6. t. m. je novi g. župnik došel na vrh našega hriba. Glas topičev je dajal znamenje, da smo dobili novega dušnega pastirja. V ponedeljek. dne 11. t. m. je bila slovesna inštalacija. Takoj ko je stopil naš rojak par korakov od župnišča proti cerkvi, je imel pred očmi krasen slavolok, okrašen s koroškimi zastavami in slovenskimi narodnimi trobojnicami ter z napisom „Pozdravljen bodi božji poslanec.“ Dalje proti cerkvi je videl zopet nad vrati, ki peljejo na pokopališče, znamenje križa z naslovom „V križu je zveličanje, v tem znamenju boš zmagal.“ Ljudstvo se je res potrudilo, da vredno sprejme novega župnika. V prvi vrsti se imamo zahvaliti č. g. Antonu Kaplanu za njegove nasvete, dalje cerkvenim ključarjem, narodnim dekletom in fantom. Krasen pa je bil pogled na stolp, kjer sta plapolali slovenska trobojnica in cesarska zastava.

S polnim zaupanjem se pa tudi tem potom obrača naše kat. slov. izobraževalno društvo, oziroma odbor na č. g. župnika, da bi podpiral naše društvo. Želimo mu zdravja, mnogo sreče ter da bi mnogo let živel in se veselil med nami na Radišah. Bog ga živi!

Kmet in obenem ud
izobraževalnega društva.

Razglas.

Stavbni odbor za zgradbo „Narodne šole“ v Št. Jakobu v Rožu na Koroškem vabi p. n. obrtnike, naj se blagovolijo udeležiti ofertne obravnave v zadevi zgradbe imenovane šole. Ponudbe za celotno delo, ali pa za posamezna dela naj se podpisanimu vpošljejo najpo- slej do 10. aprila 1907.

Načrti, proračuni in stavbni pogoji so od 27. t. m. do zgoraj označenega dne (izven 30. in 31. marca) vsak dan popoldne na vpogled v župnijski ali pa v občinski pisarni v Št. Jakobu v Rožu.

Posamezna dela z materijalom vred so proračunjena:

1. zidarska dela na . . .	56.886— K;
2. tesarska dela na . . .	11.778.45 „;
3. kleparska dela na . . .	1.233.60 „;
4. mizarska, ključavničarska in steklarska dela na . . .	20.928.30 „;
5. lončarska dela na . . .	2.276— „;
Skupaj . . .	93.102.35 K.

Stavbni odbor si pridržuje pravico, tako skupno delo kakor tudi posamezna dela oddati po svoji prosti volji, brez ozira na višičino vposlanih ponudb.

Št. Jakob v Rožu, dne 20. marca 1907.

Za stavbni odbor:

Matej Ražun,
župnik.

Razne stvari.

Umorjeni milijonar v Londonu. V Londonu je bil na skrivnost način umorjen veliki trgovec in milijonar Witheley, ki je bil v Londonu eden najbolj znanih oseb. Pred 40 leti je ustanovil trgovino, ki je slovela po celem svetu. Takrat ni imel dosti denarja, a imel je duhovito misel: ustanoviti trgovino, v kateri bi človek dobil čisto vse, kar svet rabi v svojem življenju. Ta misel je bila vseč nekim bogatašem in dali so mu denarja, da je svojo misel mogel srečno izpeljati. No, to je bila res trgovina, kakoršne prej še ni videl svet. V njegovi trgovini si dobil čevlje, glasovir, kanarčke, modne toaletne potrebe

vsake vrste, avtomobil, perilo, počenši pri sraciji, meso, gledališke vstopnice, slike, pohištvo, zelenjavo, špecerije, briljante, vse, vse. Tudi hotelir je bil. Kdor je hotel v London in prebiti v tem orjaškem mestu nekaj dni, samo pisati je bilo treba Witheleyju. On mu je poslal na kolodvor voz, sluge, spremil ga v stanovanje, kjer je imel vse, kar je potreboval in je seveda pri njem — kupil, kar je hotel — vse to za mali denar. Seveda je bilo število njegovih uslužbencev velikansko. V več ulicah stanujejo samo njegovi uslužbenci. V Londonu je bilo seveda zavistnih ljudi, ki so prežali za tem, da Witheleyja spravijo v kako nepriliko, osobito s kako naročbo, da bi ga javno osumili. A to se jim ni posrečilo. Enkrat so pri njem naročili belega medveda, tigra in leva in ene vrste les, ki je bil že v zemlji. Witheley je tudi to naročbo točno izvršil. On ni mogel trpeti, da bi njegov urad kako naročbo odbil. — Uzrok umora ni znan, tudi morilec ne. Obrekovalci raznašajo vest, da bi ga bil ubil njegov sin, češ, da je z njegovo materjo nečloveško postopal.

Zamenjani soproj. Nenavadna pravda se je vršila pretekle dni v Londonu. Tožila je neka žena, da so ji hudobni duhovi ali pa hudobni ljudje zamenjali moža. Tožiteljica je pravila, da je pred 14 dnevi zapazila, da njen mož ni več pravi, pač pa je ta drugi mož nenavadno podoben njenemu pravemu možu. Jokaje je pripovedovala: Mož je ravno tak kot moj mož, samo da je močnejši; ima ravno tiste grde navade ter me ravno tako pretepa, kakor moj pravi mož, le nekoliko suroveje. K sreči še moji otroci niso ničesar opazili o zamenjavi ter kličejo tudi novega lumpa papa.“ Sodnik je obravnavo preložil ter naročil tožiteljici, naj pripelje človeka, ki se izdaja za njenega moža, s seboj.

Strah v blaznici. V grški blaznici v Jedikulu, carigraskem predmestju, je umrl blaznik, ki so ga položili v rakev, da ga drugi dan pokopljejo. Ko je neki drugi blaznik to videl, šel je skrivoma v mrtvašnico k mrtvecu, ga vzel iz rakeve, postavil v bližnjo omaro in se sam vlegel v rakev. Ko je drugo jutro prišel duhovnik, da bi blagoslovil rankega, vstane blaznik iz rakeve. Duhovnik se je tako prestrašil, da se je onesveščen zgrudil in par trenutkov nato umrl. Ostali prisotni so zbežali v divjem kriku na vse strani. Ko so se ljudje nekoliko umirili, šli so zopet v mrtvašnico, kjer so se uverili, da dozdevno oživel mrtvec ni bil pravi mrtvec. Na njih vprašanje, kje je mrtvec, pokazal jim je blaznik na omaro. Ko so jo odprli, padel je mrtvec z ropotom med nje. Zopet so mislili, da je oživel in kričaje odhiteli na prosto. Šele čez dolgo časa se je vsa stvar pojasnila docela in je ljudi minil grozen strah.

Telegramske dopisnice namerava uvesti avstrijska poštna uprava. Posredovanjem teh telegramskih dopisnic bi obvestila, ki bi ne presegala 10 besedi, bila brzojavljena za znižano pristojbino 50 vinarjev. Brzojavke, ki bi obsegale nad 10 besedi, se bodo tudi lahko oddajale po telegramskih dopisnicah, pač pa se bo moralo na dopisnico prilepiti toliko znamk, za kolikor bo množina besed presegala znižano pristojbino.

Pogumen Slovenec. — Zadrski listi so priobčili javno zahvalo gosp. pomorskemu poročniku Metodu Kochu, rodod Ljubljancu, ki je s svojo vztrajnostjo in pogumnostjo pomagal rešiti parobrod „Obrovac“ z 11 potniki tik otoka Murtera na morju. G. poročnik linijskega broda M. Koch se je 11. t. m. vračal iz Zadra v Šibenik po morju, ko je nastal grozen vihar. Po tri ure trajajoči borbi se je posrečilo parobrod rešiti. Okrajni glavar Jos. vitez pl. Rešetar, c. kr. namestniški svetnik v Šibeniku izreka v imenu sopotnikov na parobrodu „Obrovac“ pristrčno zahvalo našem rojaku Kochu, ki je junaško podpiral kapitana Kliškiča.

Kmetski puntji na Rumunskem. Na Rumunskem so se kmetje vzdignili proti judom. V več krajih so se že spopadli z vojaštvom ki brani jude. Pri takem spopadu v Mihaileniju je bil en kmet ubit, trije pa ranjeni. Sedaj vlada tam popoln mir. Beguncev, katerih je sedaj čimdalje manje, je v Ančavi in Jekaniju okolo 2500. Iz Bukarešte se poroča, da je vlada na več krajih proglasila obsedno stanje. Upor se je razširil tudi na kraj Buzen. Skupine kmetov so udrle v mestece Sucieva, kjer so razdejali židovske hiše ter so s kamenjem sprejeli vojake. Vojaki so ustrelili štiri kmete. V Dorshaju je 4000 kmetov napadlo mesto, kjer so pričeli pustošiti in pleniti. Ker se niso hoteli pokoriti, je vojaštvo streljalo, na kar se je začelo grozno klanje. V Bukareštu sta se vršila dva shoda v prilog kmetov.

Rodbinska drama. V Ljubnem je vpokojeni oficijal državne železnice Franc Heizmann

ustrelil svojo ženo Jožefo, rojeno Antonič iz Celovca in sebe. Zakonska sta že 12 let skupaj živela a se nista nikdar kaj posebno razumela.

Demant je pogoltnil v Nizi znani španski hotelski tat Vega in sedaj čakajo da pride na dan. Tat je zvečer izluščil dragulj iz uhana svoje sostanovalke in ga skril na telesu. Ko so ga slekli, je kamen, debel kot črešnjeva peška, vtaknil v grlo. Ker Vega noče uživati odvajalnih sredstev, ga bodo preiskali z Röntgenovimi žarki in operirali.

Požigalci in roparji. Neznani roparji in tatovi so v ptujski okolici napadli samotno kočjo viničarja Šišeka. Šišeka umorili, ga oropali, kočjo pa zažgali. Nedavno je neki mož vzdignil pri ptujski posojilnici na knjižico umorjenega Šišeka denar. Posredovanjem nekega Vuka, ki je moža opazoval, se je posrečilo prijeti Tomaža Korlna in njegovo ženo, ki sta že priznala umor, rop in požig.

III. izkaz darov za stavb. skl. „Učiteljskega doma“. Župnija: Sv. Ožbold na Jezerskem, po 4 kr.: Ivan Lubej, župnik; Veršek Luka župnik v p.; Juri Šenk 3 kr.; po 2 kr.: Ig. Muri, Roblek Peter, Virnik Fr., Muri Fr., Šenk Fr. bogoslovec, Virnik Ap., Šenk Jos.: 1 K. 60 v.; po 1 kr.: Marija Šenk, Zvezdoslava Šenk, Mat. Šenk; Sestri Marija in Marta 94 vin.; po 50 vin.: Roblek Neža, Roblek Mica; Berta Šenk: 40 vin.

Skupaj 29 K 94 vin.

Župnija Pliberk: Jan. Kolenik: 2 K; Jož. Krof pov.: 1 K 50 vin.; Mat. Hartman, Mat. Breznik, Anton Mučilnik, Fr. Reš, Marija Krof, Jož. Podhovnik; po 50 vin.; Martin Prkolo, Tom. Krof; po 40 vin.: Fr. Raidl, Zdravko Danjel; po 30 vin.: Aleš Raidl, Helena Krof, Marija Hren.

Skupaj 13 K 20 vin.

Župnija: Škocijan v Podjuni: Po 1 K: P. Vinček, pov., Picej Micka, Hohl Marija, Picej Marija, Karol Peteln, Ražun Miha, Povoden Peter; zbirka narodnih mladenk 70 vin.; po 40 vin.: Dobnik Jož., Prajnik Micka, Hancman Eliza, Hancman Fr. st.; po 30 vin.: Picej Jož., Picej Ana, Halej Helena, Toplič Peter, Pirovc Boštjan, Picej Jan. ml.; po 20 vin.: Boltžar Barba, Hancman Fr. ml., Toplič Lojza, Vunček Neža.

Skupaj 11 K 90 vin.

Vabilo.

Hranilnica in posojilnica pri Mariji na Jezeru v Prevaljah priredi svoj

== letni občni zbor ==

na velikonočni pondeljek. dne 1. aprila t. l., ob 3 uri popoldne, v svoji pisarni pri Šteklju s sledečim sporedom:

1. Poročilo o letnem delovanju in odobrenje računa.
2. Volitev novega odbora.
3. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi

načelstvo.

Lepa kmetija

blizu Pliberka na p. Koroškem se prodá zaradi bohehnosti posestnika. — Kmetija obsega 32 oralov svetá, lepe travnike in polje, drv in stelje za dom dovolj, vse v ravnini. Vzdrževati se more 10 do 12 glav goved, 1 do 2 konja, 15 do 20 svinj. Poslopje je v najlepšem stanu in vse praktično uravnano. Voda je napeljana v hlev, kuhinjo, svinjsko kuhinjo in na vrt. Mlatilnica in slamo-reznica na vitel. Kmetija se prodá tudi z opravo vred. Dá se tudi v najem. Več pove upravništvo «Mira» v Celovcu.

Svoji k svojim!

Častitemu p. n. občinstvu uljudno naznanjam, da sem otvoril

trgovino z mešanim blagom

in imam v zalogi vedno svežo robo, kakor: kavo, sladkor, sol, petrolej, rum, špirit, žganje itd. Tudi prodajam razne šolske potrebščine, poleg teh moleke za romarje, podobice, križce, slovenske razglednice, vžigalice in svinčnike, ovratne verižice in drugo.

Za naklonjenost in obilna naročila prosim

Klemen Čebul,
cerkovnik in trgovec na Žihpoljah.

Svoji k svojim!

Schicht^{ovo} milo

je najboljša

Čudijo se in strmé Milo, s katerim perem jaz
Naše vse sosednje te, Schichtovo se imenuje
Ker perilo moje je Z njim jaz perem vsaki čas,
Brez najmanjše luknjice. Ono niti mi ne ruje.

Lovške puške

vseh sestav, priznano
delo prve vrste, z naj-
boljšim strelnim učin-
kom, priporoča

Peter Wernig,

c. kr. dvorni izdelovatelj orožja v Borovljah, Koroško.

Ceniki brezplačno in poštne prosto.

Kupujte PARAMENTE

le pri tvrdki

JOS. NEŠKUDLA

protokoliranem velezavodu za izdelovanje
cerkvene oprave

v **OLOMUCU.**

Dobavlja paramente 20% cenejše od vsake avstrijske tvrdke.

Dobavitelj Njene c. in kr. Visokosti nadvojvodinje Izabele
na Dunaju in 16 stolnih kapiteljskih cerkev v Avstriji
in na Ogrskem.

Agente

v vseh krajih ob najboljših pogojih išče
brunovska tvornica lesenih valjčnih zastorov
(rouleau) in vetrnic (šaluzij)

Hollmann & Merkel,

Brunov (Braunau) na Češkem

Steckenferd- Lilijsko mlečno milo

izdelek

Bergmanna in dr., Draždane in Dečin ob L.,

je in ostane, kakor kažejo vsak dan prihajajoča
priznanja, najboljša učinkujoča lečilno milo za
pegavost ter pridobitev in ohranitev nežne, mehke
kože in rožičaste polti. — Dobiva se komad
po 80 vinarjev v vseh lekarnah, drogerijah, par-
fumerijah, trgovinah z milom in brivnicah.

Razsodišče

Ceres

nagradno tekmovanje

Rok za vpošiljanje re-
ceptov močnatih jedi se
je podaljšal do
31. marca.

Nagrade se ne
razpisujejo
samo, temveč
se tudi izpla-
čajo.

Sledeči gospodje

so prevzeli posel razsodnikov za
Ceres-nagradno tekmovanje v vred-
nosti

K 15.000.00

Profesor Adolf Hess

ravnatelj strokovne šole gremija ho-
telirjev na Dunaju.

F. Kedvessy

kuhinjski načelnik v Jokey-klubu.

Jean J. Povondra

osrednji načelnik zveze kuharjev v
Avstriji.

Franc Stadler

kuhinjski načelnik njegove svetlosti
kneza Montenuovo.

**Načelnik tovarne hranil „Ceres“ in
vodja oglasnega urada tvrdke Jurij
Schicht a. d.**

Poštne hran. račun št. 45.867.

Posojilnica v Radovljici

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

uraduje vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 6 ure po-
poldne, ob nedeljah pa od 8. do 12. ure dopoldne v lastni hiši št. 81.

Hranilne vloge obrestujejo se po

4	1	0	=
=	2	0	=

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje zavod iz lastnega. Za nala-
ganje denarja so tudi položnice poštno-hranilničnega urada na razpolago.

Posojila se dajejo na hipotekarni kredit po 5 1/2% in na osebni
kredit pa po 6%. Eskomptirajo se tudi trgovske menice.

Posojilnica ima tudi svojo

podružnico na Jesenicah

v Hrovatovi hiši št. 98.

Uraduje se vsak dan, kakor v centrali. Vsled otvoritve karavanske
železnice se nudi Korošcem ugodna prilika za sigurno nalaganje denarja.

Denarni promet v letu 1905 K 3,200.000. Stanje hranilnih vlog v letu 1905 K 1,877.859.